

DARBININKAS

LVI NNO. 55

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TRIEDIENIS . WEDNESDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 1, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Po 25 metų nors kiek pataisė gėdingą Berlyno klaidą

Prez. Nixonas sutartį patvirtino, abi Vokietijos ruošia savo priedą

Pirmą kartą po 25 metų Hit. lerį nugalėjusios koalicijos trys vakariniai sąjungininkai pajėgė išspausti iš Maskvos šioji tokį susitarimą dėl Berlyno susisie-

— Kongreso komisijos jau pradėjo svarstyti tuos prez. Nixono pasiūlymus, kuriems reikia kongreso pritarimo ryšium su naujosios ūkinės politikos įgyvendinimu.

— P. Vietnamo parlamentas rinktas pereinamajam laikui. Jau žinoma, kad daugumą vėl turės prez. Thieu grupė, bet dar nežinoma tikslus skaičius. Komunistai bandė rinkikus atbaidyti teroristinėmis veiksmais, bet nepasisekė — balsavę apie 70 proc. registruotų piliečių. Šį kartą daugiau atstovų laimėjo ir prez. Thieu priešai.

— JAV negrai katalikai parinko 10 kandidatų Washingtono, D. C., arkivyskupo vietai užimti. Kard. Boyle nuo pareigų yra atsisakęs, bet Vatikanas atsisakė dar nėra priėmęs. Negrai greičiausiai nesitiki Washingtono vyskupijos savo kandidatui dabar gauti, bet tai yra rimta pradžia pradėti bandyti kur nors negro vyskupo paskyrimo Amerikos katalikų bažnyčioje susilaukti.

— Bent du straipsniai dabar telpa Maskvos spaudoje per savaitę apie Pekino — Washingtono artėjimą. Viena iš pastarųjų aptarinėjama tokia tema — girdi, Pekinas tyčia sufabrikavęs ir skleidęs žinias apie galimą Sovietų invaziją Kinijon, kad galėtų pateisinti savo santykių pagerinimą su Amerika ir kitomis Vakarų valstybėmis.

— Pekino karinė delegacija, politbiuro nario vadovaujama, atvyko Rumunijon pasitarimams. Greičiausiai tuo norima parodyti Maskvai, kad ji nebandytų kištis į Rumunijos vidaus gyvenimą. Dabar kaip tik tas klausimas ten labai aktualus, nes Maskva trimis frontais spaudžia Rumunijos komunistus nesipriešinti Maskvos politinei linijai.

Bombų bandymai jaudina kaimynus

Paryžius. — Pietinėje Pacifiko daly Prancūzija vykdo savo atominių ginklų bandymus ir nemano atsisąstoti Japonijos, N. Zelandijos bei Peru protestus, kad sprogdinimu išlaisvintos nuodingos radioaktyvios nuosėdos pasiekia jų atmosferos sluoksnius. Peru pagrįsino net diplomatinis santykius nutraukti.

Manoma, kad šioje serijoje prancūzai jau sprogdino savo vandensilios bombą. Šiais metais tai buvo penktas sprogdinimas. Pirmąją atominę bombą prancūzai ten susprogdino 1960. Pietų Pacifiko erdvėje esančių valstybių ir kitokių politinių vienetų vadai dabar susirinko pasitarti kokioms priemonėms priversti prancūzus sprogdinimus nutraukti. Bandytas prancūzus įveikti jau kelintas, bet iki šiol be rezultatų — jiem vis pasisekdavo įrodyti, kad kaltinimai dėl oro užteršimo radioaktyviais krituliais esą be pagrindo.

kimo laisvės su V. Vokietija. Tai buvo pamiršta padaryti Potsdamo konferencijos metu, ir tas "pamiršimas" vakariečiams brangiai kaštavo — Maskva ji išnaudojo savo reikalams su kaupu. Dabar išspaus tas žmoniškas Berlyno susisiekimo reikalą susitarimas todėl, kad per 25 metus šis tas pasikeitė pasaulyje ir Maskvos nenau-dai — Kinija atskilo nuo Maskvos vadovaujamo komunistų centro, atsirado viešų ir slap-tų "eretikų" ir tarpe tų, kurie bent formaliai Maskvos centrą dar pripažįsta savo vadu.

Sutarties tekstą jau patvirtino prez. Nixonas, bet jis bus paskelbtas tik tada, kada visos keturios vyriausybės jį patvirtins ir jų ambasadoriai tekstą pasirašys.

Pagrindinę sutarties dalį sudaro netrukdomo susisiekimo

tarp V. Vokietijos ir Berlyno aptarimas. Ir teigiama, kad sutarties reikšmės garantuoja V. Vokietijai paprasčiausią, greičiausią ir labiausiai privilegijuotą susisiekimą su V. Berlynu, koksai tik žinomas tarptautinėje praktikoje. Dabar jau tokią garantiją išpareigojo duoti ir Sovietų Sąjunga, kuri tuo reikalu savo teises buvo perleidusi R. Vokietijai, kai šiai buvo suteikta nepriklausomybė po Maskvos batų. Išsina, kad tos teisės ir pareigos dabar iš jos atimtos tiek, kiek tai liečia dabar sutartą naujo susisiekimo statuto vykdymą.

Sutartyje aptartas laisvas susisiekimas tarp V. Vokietijos ir V. Berlyno geležinkeliais, vandens ir sausumos keliais. Vykdy-mo taisyklės sutars (greičiausiai jau sutarė) abiejų Vokietijų atstovai. Jos bus prijungtos

prie pagrindinės sutarties. Nebus prekių tikrinimo prie sienos, nes jos ten atvyks užant spauduotos — patikrinti bus tik antspaudai ir krovinių dokumentai. Traukiniai ir autobusai per R. Vokietiją vyks tik antspaudais ir krovinių dokumentais. Traukiniai ir autobusai turės parodyti tik identifikacijos dokumentą. Kitokių tikrinimų nebus.

Sovietai išpareigojo pasirūpinti, kad susisiekimas telefonu, telegrafu ir kitokiomis priemonėmis tarp abiejų Berlynų būtų išplėstas. Nuolatiniai Berlyno gyventojai galės vykti į R. Berlyną tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir neberlyniečiai. V. Vokietijai suteikta teisė V. Berlyno gyventojams išsavinėti savo pasus ir jiems teikti konsu-

Kitas nereikalingas sukilimas

La Paz. — Per 145 nepriklausomybės metus Bolivijoje buvo 180 revoliucijų, jų valdė 150 vyriausybė. Tai rekordai, bet labai blogi. Ką tik įvyko 181-j revoliucija ir atsirado 151-j vyriausybė. Viena grupė karikių nuvertė kitą, kurią apkaltino kraštą vedantį ir pražūti.

Bet tai yra tik plakatai, ant kurių dažnai rašomi melagingi šūkiai. Ir karikiškai, kurie tas revoliucijas organizuoja, yra tai vienos, tai kitos politinės grupės klapčiukai. Šį kartą, atrodo, juos panaudojo senas ir ilgai valdžioje išsilaikęs Bolivijos politikierius Victor Paz Estenssoro, pasitraukęs gyventi į Peru valstybę. Laimėtojai vadina save dešiniuosiais, bet Estenssoro savo laiką yra grynę vadinamųjų kairiųjų bylas, todėl manytina, kad jis savo vardą bus leidęs panaudoti valdžion grįžti mėginamas.

Kaip paprastai, sukilimo organizatoriui kairė kaltina Amerikos saugumą.

— V. Vokietija-Rusija susitarė atidaryti generalinius konsulatų Leningrade ir Hamburge. Tas reikalas jau sutvarkytas 1958 pasirašyta konsularinė sutartimi.

Israelis ar Maskva federacijos priežastis

Damaskas. — Egipto, Sirijos ir Libijos prezidentai galutinai priėmė ir pasirašė tų valstybių federacijos konstituciją. Rugšėjo 1 visos trys tautos turi pasisakyti už jos priėmimą ar atmetimą.

Tokio susipikimo tikslas — stiprinti arabišką socializmą ir išlaisvinti Izraelio paimtas arabų žemes. Bet čia pat sveika logika po stalu numesta ir pareikšta, kad nebus nė taikos, nė pasitarimų su Izraeliu, nebus atiduota Izraeliui nė vienas žemės colis, jokių derybų pabėgėlių reikalams sutvarkyti. Grįžtant prie logikos, pareikšimas lygus atsimetimui nuo JT paliaubų ir nuo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos taikos programą nustatančios rezoliucijos, kurią Egiptas priėmė ir pasirašė.

Bus federalinis parlamentas, vykdomąją instituciją sudarys trijų respublikų prezidentai, pareigos eidami paeiliui. Federacija turės vėliavą, herbą, himną ir sostinę.

Šią federaciją dominuos Libijos pinigai, jos jauniklis diktatorius per federaciją panarabis-tuos akyse pakils keliais coliais aukščiau už savo batų kulnus, bet Egiptas ir Sirija, spėjama, eis savo keliais. Kad nebūtų karinių netikėtumų, pasisavinta Brežnevo doktrina: bendroji karinė vadovybė turės teisę siųsti karines pajėgas iš vienos valstybės į kitą vidaus neramumams sudrausti.

Tokią federaciją buvo pradėjęs kurti Nasseris, bet pirmasis ryšys su Sirija ištvėrė tik apie ketverius metus — kai Sirija pajuto Egipto norą ją valdyti, grupė karininkų inscenizavo sukilimą ir ryšį su Egiptu nutraukė. Apie arabų vienybę dažnai kalbama su panika, bet ši pastaroji gali ilgai ištvėrti, nes pasikeitė aplinkybės Maskvai gliauli į arabų erdvę. Ir tos federacijos tikroji priežastis gali būti ne Izraelis, bet Maskvos dominavimo baimė.

BRAZINSKŲ NEIŠDUOS RUSAMS

Visus domina klausimai apie Prano ir Algirdo Brazinskių likimą: ar jie laikomi kriminaliniais nusikaltėliais, ar juos teis Turkijos teismas, ar jiem greisia išdavimas Sovietams, ar jie dabar kalėjime, kiek reikiassi Sovietų spaudimas Brazinskius išduoti, kiek Turkijos vyriausybė ir teismas duodasi Sovietų spaudžiami, kiek reikšmės Turkijos vyriausybei ir opinijai turi lietuvių laisakai bei telegramos iš Amerikos ir kt.

Su idomumu sekėm atsakymus spaudos konferencijoje, kai rugpiučio 29 vakarą iš Turkijos atvykęs Brazinskių advokatas Yardimci ant rytojaus su pažindino su Brazinskių padėtim.

Pats advokatas, nuo 1932 dirbęs prie Istanbulio vyr. teismo, 1950 buvo išrinktas Turkijos parlamento nariu, 1951 — parlamento vicepirmininku, 1952 — paskirtas ministerio pirm. pavaduotoju, 1953-1958 — švietimo ministeris, 1959-1960 — teisingumo ministeris. Tad Vliko parinktas advokatas yra tikrai kompetentingas Turkijos valdžios įstaigose.

Adv. Yardimci, pastebėjęs, kad tiki kiekvieno individo ir

kiekvienos tautos laisvę, pažadėjo dėti visas pastangas panaudoti patirtį ir priemones, kad pagelbėtų Brazinskiams. Jis pareiškė, kad Dievas ir teisybė yra su mumis.

Nors pirmi du teismų sprendimai pareiškė Brazinskius esant politiniams nusikaltėliais, generalinis apeliacijos teismas pareiškė, kad tai eiliniai nusikaltėliai, teistini Turkijos teismo pagal Turkijos įstatynus. Iki galutinio teismo teks palaikyti 2-3 mėnesius. Jis bus viešas. Iki teismo Brazinskiams dabar laikomi arešto namuose, bet ne kalėjime. Joks rusas gražinimo pavojaus dabar Brazinskiams nebegresia, nežiūrint Sovietų spaudimo. Brazinskių gynybai daug padeda ir lietuvių veiksmų, organizacijų bei pavienių asmenų telegramos, laisakai bei demonstracijos Amerikoje. Tai įrodo viso pasaulio lietuvių patriotizmą ir solidarumą su laisvės siekiančiais tautiečiais ir padeda jų bylą pakreipti į politinę plokštę. Advokatas dėkoja visiem už telegramas ir laisokus. Visų telegramų ir laisukų kopijos pasiunčiamos Turkijos vyriausybei ir tribunolui.

Spaudos konferencijoje pas Vliko pirmininką. Sėdi iš k.: V. Alseika, E. Čekienė, Brazinskių advokatas Yardimci, dr. J. K. Valiūnas, dr. K. Bobelis; stovi: R. Kezys, dr. K. Bučmys, J. Petrenas, J. Audėnas.

Nuotr. L. Tamošaitis

Gausus Kunigų Vienybės seimas Marianapoly

Šių metų lietuvių kunigų suvažiavimas-seimas, įvykęs rugpiučio 25-26 Marianapoly, labiausiai atsizvėmė dalyvių gausu. Suvažiavime virš 60 kunigų svarstyti pastoracinio darbo problemų. Taip pat dalyvavo ir vysk. V. Brizgys. Panašūs susitikimai stiprina ir draugiškumo ryšius. Metiniuose suvažiavimuose dalyvauja lietuviai kunigai iš visos Amerikos, o dažnai ir iš Kanados.

Suvažiavimui pirmininkauti išrinkta kunigai T. Narbutas ir K. Pūgevičius. Programoje matėsi visi įprasti dalykai, kaip sveikinimai, apylinkių atstovų, organizacijų dvasios vadų, spaudos ir kitoki pranešimai. Jie parodo lietuvių kunigų organizuotos veiklos paveikslą. Tarp pranešimų šių metų suvažiavime buvo naujovė — pasauliečių dalyvavimas. Dr. J. Stukas kalbėjo apie vyčių organizaciją, skatinamas kunigus steigti jos skyrius parapijose. Ateitininkų moksleivių ir studentų veikimą apibūdino jaunimo atstovai E. Girdauskas ir J. Oniūnas. Iš pranešimų sužinojome, kad ateitininkai studentai turi 10 draugų su 350 nariu, ateitininkai moksleiviai — 27 kuopas su 1600 nariu. Abu priminė, kad didžiausi jų sunkumai gauti suvokytom bei studijų dienom kapelionus. Tai suprantama, nes lietuvių jaunimas čia emigracijoj, nesidomi dvasiniu luomu. Jaunų kunigų visai maža. Iš vyresnės kartos gi begalinis entuziazmas jaunimui vadovauja kun. S. Yla. Iš pasaguliečių su-

važiavime dar dalyvavo dr. A. Kučas, kuris paaiškino kai kuriuos klausimus, susijusius su jo redaguota ir Kunigų Vienybės išleista "Amerikos lietuvių istorija".

Paskaitos buvo dvit — kun. K. Pūgevičiaus — "Etninių grupių suaktualėjimas Amerikoje ir jų reikšmė lietuviams" ir kunigo dr. A. Paškaus — "Dabar-ties kunigo krizė". Pasirodė, kad dabar vis labiau domimasi tautybėmis Amerikos valdžioje ir kultūrinuose sluoksniuose. Jeigu jos gerai susiorganizuotų ir tvirtą vienetą, kun. Pūgevičiaus nuomone, turėtų aiškios reikšmės politiniam gyvenimui. Kunigų krizės priežastis yra daug. Kun. Paškus iškėlė tas, kurios, jo galva, svarbiausios. Po abiejų paskaitų vyko diskusijos. Dėl programos platumo, ar kitų priežasčių, kažkodėl taupytai laikas. Kalbėtojai buvo apriboti neretai dviem minutėm. O diskusijose, kartais labiau, negu pačios paskaitose išryškė ja problemos bei jų sprendimai. Prie paskaitų būtų galima jungti ir kun. dr. V. Kazlausko gerai paruoštą pranešimą apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Reikšmingas ir įdomus buvo pokalbis arba simpoziumas — "Kaip atvesti žmones į Bažnyčią ir kaip verstis mažėjant kunigų skaičiui". Vadovais buvo parinkti kunigai dr. M. Čyvas, P. Geiščiūnas, dr. J. Grabys ir K. Pūgevičius. Abi šios problemos yra visuotinės ir jom neranda sprendimo aukščiausia Bažnyčios vadovybė. Jos, atro-

do lyg netiespėdžiamos. Lies-ti jas reikia, kas ir padaryta šiame kunigų suvažiavime. Taip pat nemenkus sunkumus tauti-nėm mažumom pateikia ir litur-ginių tekstų gimtąja kalba pa-ruošimas. Tie stambūs veikalai — mišiolai, apeigynai ir kt. — reikalauja darbo bei ištelių. Ir jie buvo nagrinėti suvažiavime. Turime džiaugtis, kad toks sun-kus darbas pas mus sėkmingai ritasi pirmyn.

Kunigų suvažiavimą globojo T. T. Marjionai, duodami savo gimnazijos patalpas, vaišindami ir tarnaudami. Pažymėtina, jog atsilankė Norwich vyskupas Hi-nes ir pasakė lietuviams palan-kų žodį. Taip pat primintina, jog dalyvavo nusipelnę jubila-tai kunigai — prelatai — P. Ju-ras, K. Vasy, J. Karalius, J. Končius ir J. Balkūnas. Jie at-tinkamai pagerbti, užbaigiant suvažiavimą. Linkėta jiem il-giausiai būti su mumis.

Pagaliau šį seimą arba suvažiavimą gaubė gedulas. Tai ne-seniai palaidoto Kunigų Vieni-bės pirmininko, kun. Jono Jut-kevičiaus, mirtis. Jis buvo vie-šai ir privačiai prisimintas, kaip veiklus ir patriotiškas ku-nigas. Jo netekus, nauju Kuni-gų Vienybės pirmininku išrink-tas kun. Albertas Kontautas iš Brighton, Mass. Valdyba per-rinkta ta pati — kun. Juozas Matutis, kun. prof. Stasys Yla, kun. dr. Zenonas Smilga ir kun. Vytautas Zakaras.

T. Leonardas Andriekus, OFM

Kandidatas raudonai skrybėlei

Lietuvių kunigo legenda Kolumbijoje (7)

Biedniausiam klebonui aukščiausias klebonas

Buvau matęs laikraščiuose nuotraukas ir straipsnius apie Matutį. Antraštės buvo įvairios:

— Respublikos prezidentas iškėlė Matučio socialinį ir pedagoginį darbą.

— Boyakos ordinas kunigui Matučii už nepaprastus nuopelnus.

— Ordinas kunigo Matučio garbei.

Dabar, grįžtant iš Cartagenos, prašiau kun. Dubinską mane šiek tiek daugiau apšviesti apie tą pagerbimą, kurio Matutis susilaukė.

— Boyakos ordinas (Cruz de Boyaca), įsteigtas valstybės kūrėjo Bolivar, atminimui lemiamojo mūšio prie Boyakos vietovės. Pradžioje jis buvo teikiamas už bet kokius nuopelnus valstybei. Vėliau pradėta jį duoti tik labai rinktiniais ir didelių nuopelnų žmonėms. Dabar jis duodamas specialiu prezidento aktu, pasirašant ir užsienio reikalų ministru.

Man buvo įdomu, kas Matutį pristatė prezidentui.

— Matutis buvo pažįstamas su visais prezidentais. Su 5 ar 6 jis jį buvo susitikęs Barranquilloj ar Bagotoje. Žinoma, tai gana oficialios pažintys. Artimesnių ryšių jis turi su senatoriais, kurie kartais atvyksta pasikalbėti ar pasitarti įvairiais reikalais. Daug kas iš aukštesniųjų ponų žinojo, kad Matutis daug dirba socialinėje ir kultūrinėje, ypač auklėjimo srityje. Bet reikėjo progos tą jo darbą įvertinti ir pakišti minčių.

— Kokia buvo ta proga, — Mes vietoje ketinom jį pagerbti kunigystės 25 metų proga. Man teko tas pagerbtuvės planuoti, gana tyliai. Matutis tai pajuto ir man pasiūlė 3 savaites atostogų. Atostogas praleidau Bagotoje — sostinėje. Sutikau pažįstamų ir buvusių mūsų mokytojų, dabar dirbančių aukštesiose pozicijose. Pasipaskojau, kokia ištiko mane "laimė", kad nei iš šio, nei iš to gavau atostogų — už bausmę, kad planavau savo klebono pagerbtuves. Iš to išjūdėjo susidomėjimas, kad Matutį reikia pagerbti ne vietoje, o platesniu būdu. Juk jis dirba kraštyje ir dirba kaip nė vienas šio krašto pilietis. Jo pažintimi senatoriai paklabeno duris pas užsienio reikalų ministrą, o šis pristatė Matutį prezidentui. Tokiam, kaip Matutis, menko ordino negalima duoti... tik Boyaką, ir jis jį gavo.

— Kada jį gavo, ar ta proga, kai lankėsi prezidentas,

— Ne. Prezidentas lankėsi vasario 25, o ordina įteikė darbo ministeris kovo 9. Ta-

STASYS YLA

čiau žinia buvo pagarsinta jau sausio (1971) 30 valdžios oficioje. Prezidentas, apsilonkęs, viešai pareiškė: "Neseniai pasirašiau dekretą, kuriuo Tamstai suteikiama Boyakos kryžius. Tikrai, šis ordinas reikiamas kitam, taip nusipelnusiam žmogui bus prisegtas

prie krūtinės, kaip Tamstai, kunige".

Grįžęs klebonijon, galėjau iš spaudos atsekti tolimesnius prezidento panegirikos žodžius Matučii:

— Tamstos visuomeninis darbas yra didžiai vertingas. Čia kiekvienas gali gauti įkvėpimo, kaip iš vargingos liaudies kurianti didelę tautą. Tai pavyzdys,

kaip tvirtos valios žmogus gali pasiekti to, kas tokiam neturėtų atrodyti neįmanoma... Nes jis tiki žmonėmis, kurie čia ruošiasi gyventi; jis tiki, kad kuriant tokius darbus ir keliant liaudį, keliama visuomenė ir kuriama tauta. Jis, kunigas Matutis, ne tik kad įsūnytas kolumbietis, bet ir atstovauja visiems kolumbietams, kurie pašvenčia savo gyvenimą vargin-gajai klasei, kad neturtas ir neekultūringumas būtų nugaltai be smurto, be brutalaus jėgos. Iš jo aš semiuosi sau įkvėpimo".

Kun. St. Matutis pasitinka prezidentą Pastraną Borrero savo mokyklos portale

BAŽNYČIOJE IR ŠALIA JOS

Amerikoje katalikus laiko antros eilės piliečiais

Vyr. teismo birželio 28 sprendimas, kad Pensilvanijos ir Rhode Island duodamos paramos privatinėms mokykloms esančioms neteisėtoms, pradžioje sukėlė tik nustebimą. Dabar stiprėja balsai prieš vyr. teismą. Jį kaltina, kad laužo konstituciją, savivališkai siaurina pilietines teises, proteguoja ateistus ir jų skleidžiamą pasauliui mokymą, varžo katalikus ir laiko juos antros rūšies piliečiais.

Vieša vyr. teismui kritika paskelbė Pensilvanijos 20 vyskupų konferencija rugpjūčio 10. Vyskupai pasisakė prieš vyr. teismo sprendimą, kuriuo įvedamas "valstybinis monopolis" švietimo darbui. Konstitucija — sakė kard. Krol — garantuoja tėvams teisę mokyti vaikus savo pačių pasirinktoje mokykloje. O vyr. teismas ta teise naudotis teleidžia tik turtingiesiems, kurie gali mokėti dviugubus mokesčius mokyklos reikalui — valdinei ir privatinei.

Milwaukee Marquette universiteto politinių mokslų skyriaus direktorius Blum, S. J., viešame laiške kaltino vyr. teismą, kad jis prasišienė su konstitucijos pirmuoju priedu; kad jis atima tėvams teisę pa-

sirinkti savo vaikams auklėjimo kryptį ir katalikus paverčia antros rūšies piliečiais. Teismo sprendimą prilygino 1896 metų vyr. teismo sprendimui, kad negrai turi sėdėti vagono gale varden "pilietinės taikos ir geros tvarkos". Dabar taip vyr. teismas elgiasi su katalikais.

Pensilvanijos legislatoriai jau ėmėsi vėl iniciatyvos išleisti naują įstatymą privatinėms mokykloms paremti. Projektas numatė skirti paramą tėvams po 75 dol. metams pradinėje mokykloje ir po 150 vidurinėje. Esą jei šios paramos nebus, vaikai bus priversti eiti į valdinę mokyklą. O joje vieno vaiko mokymas per metus atsieina 600-1000 dol. Per paskutinius dvejus metus iš parapiinių mokyklų perėjo į valdines 130, 000 mokinių.

— Brooklyn vaskupijoje eina paruošiamieji darbai uždaryti 40 parapiinių mokyklų, jei nebus gauta valdinės paramos.

— Newark, N. J., šimtai tėvų beveik visi juodieji ir daugumas nekatalikų, ėmėsi akcijos, kad parapiinė mokykla nebūtų uždaryta ir kad jų vaikams nereikėtų eiti į valdinę mokyklą. Jie užtikrino arkivyskupą Boland, kad sutinka didinti

mokesčių — mokėti po 250 už vaiką; lig šiol buvo 100 dol. parapiiečių katalikui ir 200 neparapiiečių nekatalikui. Mokykloje yra viso 227 vaikai, tik 4 iš jų baltieji ir tik 87 katalikai.

Latvijoje liepos 10-11 buvo penktoji tradicinė studentų dainų šventė "Gaudeamus — V". Dalyvavo per 5,000 Baltijos kraštų studentų: iš Lietuvos atvyko apie 2000 dalyvių. Dalyvavo ir lietuvių ansambliai.

Šventės atidaryme 40 km į rytus nuo Rygos, Ogrės mieste, jungtiniam chorui vadovavo Konradas Kaveckas — buvo atliktas Muradelio Tarptautinės studentų organizacijos himnas. Šventė pabaikta vyko Rygoje ir Ogrėje. (Elta)

Kremlius nori tapti viso pasaulio ortodoksų galva

Kremlius plečia savo politinę įtaką visų pasaulio dalių kampuose — Azijoje (Indija), Afrikoje, Pietų Amerikoje; mėgina atlausti Atlanto pakto sąjungininkų rytinį sparną (Turkija), neutralizuoti šiaurinį (Islandija), o Viduržemio jūrą jau laiko "sava" jūra.

Nesitenkindamas politinė ekspansija, mėgina paimti savo įtakon ir tikinčiuosius ortodoksus, kurie gyvena už Sovietų Sąjungos ribų.

Kaip Chr. St. Monitor korespondentas P. Wohl informuoja, paskutinis sinodas (soboras) š. m. gegužės 26 — birželio 3 Zagorske, netoli Maskvos, išrinko ne tik Maskvos patriarchą Pimeną mirusio patriarcho Aleksiejaus įpėdiniu. Ten buvo padaryti sprendimai, kuriais laimėtų daugiau įtakos ortodoksų Bažnyčiai, esančiai ne Sovietų Sąjungoje.

Šiam Maskvos siekimui didžiausias kliuvynys ir sykiu konkurentas yra Konstantinopolio patriarchas Athenagoras. Pastarojo autoritetą pripažįsta didžioji dalis ortodoksų graikų viduriniuose rytuose; jį pripažįsta taip pat J. Valstybių ortodoksų galva arkivyskupas Jonas (San Francisco). Bet jau Anglijos ortodoksų galva metropolitas Anthony Blum pripa-

— Ar Matutis tikrai "įsūnytas kolumbietis"? — užkliuvo man šis prezidento frazė.

— Įsūnijo jis save darbu, bet ordina gavo turėdamas dar Lietuvos pilietybę. Tik dabar galvoja pasidaryti Kolumbijos piliečiu.

Ordinas jam buvo įteiktas pačioj Barranquilloj, El Prado viešbutyje, dalyvaujant Atlanto srities gubernatoriui, vietos arkivyskupui, miesto burmistrai, senatoriams, dvasiškams viso 250 rinktinų svečių. Darbo ministeris, įteikdamas ordina, pabrėžė, kad kun. Matutis savo darbais davęs visai naują sąvoką krikščioniškajai labdarai.

Matutis ta proga turėjo su spauda keletą interview, kuriuose pristatė save "pilno tempo kolumbietiu", atvykusių iš Lietuvos, ten gimusių ir apsisprendusių tapti misijonierium. Laikraščiai iš jo gavo žinių apie Lietuvą ir jos istoriją nuo Mindaugo laikų.

(Bus daugiau)

Ties Vilnium suėmė besimeldžiančius žydus

Vakarų Europos spauda rugpjūčio 2 paskelbė žinią apie 10 Lietuvos žydų suėmimą ties Vilniumi. Londono "The Times" rugp. 2 įdėjo Reuterio agentūros žinią, kurioje nurodyta: 10 Lietuvos žydų buvo suimti, jiems mel-džiantis, šalia sovietų paminklo karo aukoms, už karo metu žuvusių žydus. Apie 300 žydų buvo nuvykę prie paminklo, už Vilniaus — paminklas jau buvęs apsuptas milicijos. Žydai buvo paprašyti pasišalinti, bet jie atsisakė. Visa Italijos spauda, radijai bei televizija taip pat tą pačią rugp. 2 įdėjo panašaus turinio žinią. (ELTA)

Solženicino naujas kūrinys "Rugpjūčio 14" rusų kalba jau atspausdintas Paryžiuje. Teisė atspausdinti Amerikoje anglų kalba nupirko Ferrar, Straus ir Giroux. Knygų rinkoje pasirodys tik 1972. Pats autorius šį savo kūrinį laiko svarbiausiu savo gyvenimo darbu. Jo bus keli tomai. Kūrinio įvykiai rišasi su I pasauliniu karu. Rusų kalba nedidelis kiekis išspausdintas todėl, kad rašytojui būtų užtikrintos autorinės teisės. Jam priklausa pinigai bus saugojami viename Europos banke. Jo reikalus tvarko vienas Šveicarijos advokatas.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. bizno mašinos — pigiausios. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SĄVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-BALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSŽVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermainis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421, VJ 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventims, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VJ 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildomai kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus Europai. Užsakykite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltu (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmdieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Ucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TEIVNĖS GARSŲ radio valandėlė nauju laikui! WKSS-FM 95.7 sekmdieniais nuo 9-10 valandos vakar. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc, pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom — Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

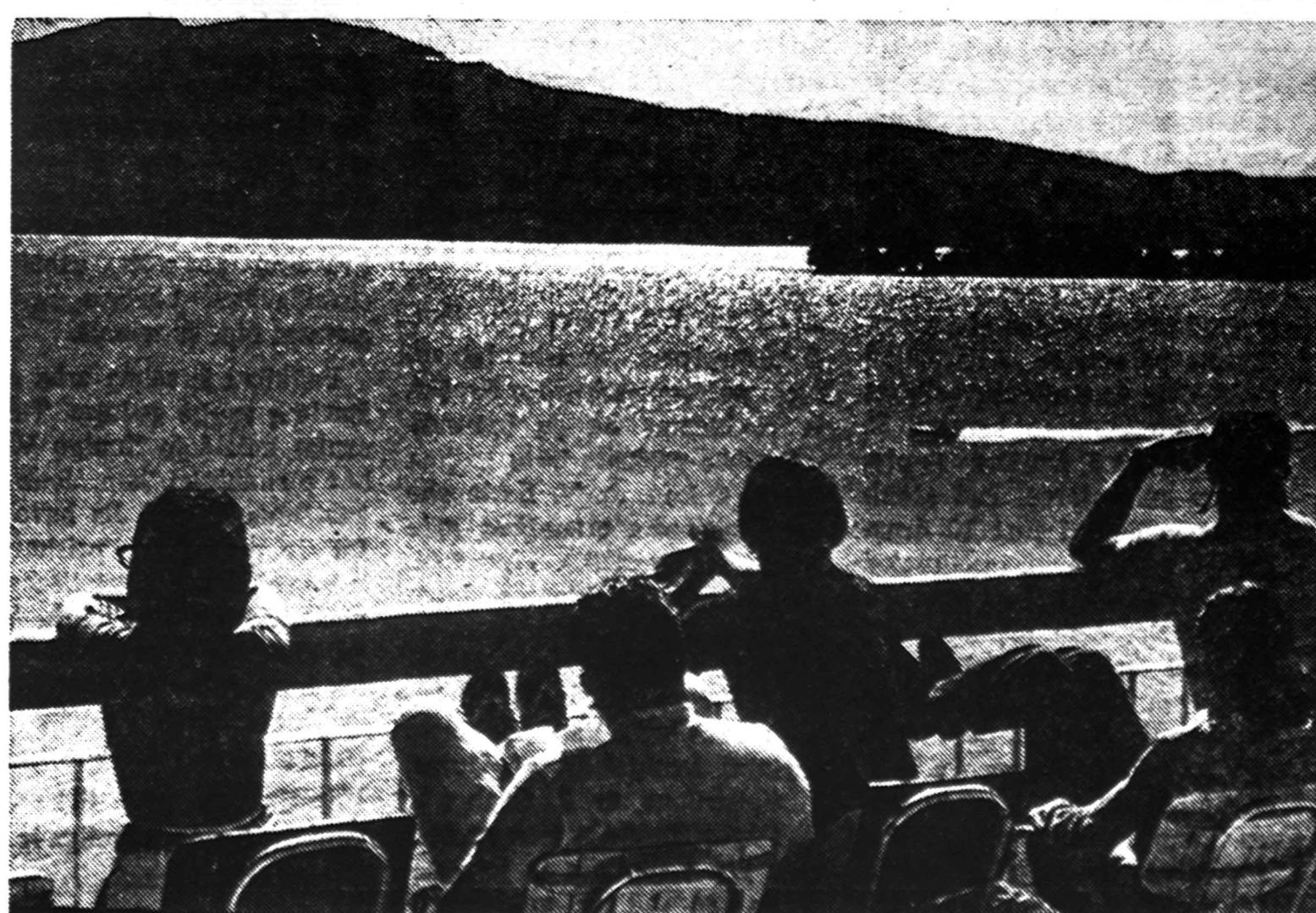
LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsigyventi, kurio laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, — atostogom ar nuolatiniams apsigyvenimui. RUOSIATES KE-LIONEN? ... Nepamirškite

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

Tel. 212-847-5522

Ramioji vasaros diena prie George ežero. Čia yra Slyvynu vasarvietė. Informacijos reikalais rašyti: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. 12824, tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio

DARBININKAS

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER

Šina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS.
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuožūra. Naudoti atpažinti
saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
reikalingi redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vėliavų istorija Washington

Kongresmano Monagano rūpesčių ir departamentų patvarkymu pašalintos okupacinės ir iškabintos tautinės Lietuvos, Latvijos, Estijos vėliavos

Press Herald, Portlando, Me., laikraštis rugpiūčio 18 paskelbė žinią antrašte "Kennedy Centras turi pašalinti sovietinės vėliavas". Joje rašoma:

"Washington (UPI). Kennedy vardo meno centras nuima trijų komunistinių valstybių vėliavas ir jas pakeičia tų kraštų oficialinėmis spalvomis, — antradienį pasakė kongresmanas John S. Monagan, d. Conn.

"Monagan sakė, kad tarp iškabintų naujajame Centre vėliavų buvo Lietuvos, Estijos ir Latvijos — Baltijos valstybių, kurių komunistinių režimų Jungtinės Valstybės oficialiai niekad nėra pripažinusios.

"Richard Owens, Centro generalinio direktoriaus asistentas, sakė Monaganui, kad patvarkymas vėliavų reikalu buvo iš valstybės departamento.

"Mes dabar apie tai žinom labai gerai ir gaminame naujas vėliavas padėčiai tuojau pataisyti".

Nustebti netenka tuo, kad Sovietų Sąjunga, jos draugai nesiliauja ieškoję progų, kuriose Amerika imtų pamažu susigventi su Sovietų įvykdyta Lietuvos ir jos kaimynų aneksija ir tą aneksiją pripažinti de facto.

Ne kartą Sovietams yra pasisekė Vakarų žmones užmigdyti — ipilietinti "Soviet Lithuania" žemėlapius, kuriuose Baltijos valstybės rodomos kaip Sovietų Sąjungos dalis. Net Simo Kudirkos atveju buvo pavykę laimėti, kad Kudirkos reikalas atsidurtų rankose departamento pareigūno Sovietų Sąjungos reikalams.

Gal būtų, kad Amerikos spaudos sujudimas dėl Kudirkos, o taip pat pagsausė spaudoje pa-

sisakymai apie padėtį Lietuvoje pažadino budrumą ir valstybės departamente.

Neaišku betgi iš laikraščio žinios, ar departamentas patvarkė, kad vėliavos būtų iškabintos; ar departamentas patvarkė, kad jos būtų pakeistos "originalinėmis spalvomis".

Ivyki aiškinantis logiškai, rodė, kad turėjo būti čia ir kongresmano J. S. Monagano iniciatyvos. Jis atkreipė dėmesį, kad iškabintos ne tos "spalvos".

Taip aiškinti pagrįdta duoda ne tik faktas, kad kongresmanas Monaganas davė spaudai žinią apie tą įvykį, bet ir praeities faktai, kuriuose kongresmanas Monaganas pasirodė kaip vienas iš tų Kongreso narių, kurie nuosirdžiai gina Lietuvos ir kitų tautų laisvės reikalą. Jis gi yra ir iniciatorius tos Kongreso priimtų rezoliucijos Nr. 416, kuria skatinamas prezidentas kelti Baltijos valstybių klausimą Jungtinėse Tautose ir kituose opinijos forumuose.

Patvirtino aną logišką spėjimą paskiau redakcijai pasiekęs "Waterbury American" laikraštis, taip pat rugp. 18 paskelbęs korespondencija, o rugpiūčio 19 ir vedamąjį. Rašiniai patvirtino, kad vėliavos buvo sukiū ir įjautuvų; kad vėliavos buvo įsakytos ar užsakytos (ordered) departamento ir kad "ne iš karto buvo pastebėta, jog gautos vėliavos yra netikros". Richard Owen esą užtikrino kongr. Monagano įstai-gą, ir reikalas bus pataisytas prieš Centro oficialų atidarymą.

Vedamajame: "Latvijos, Lietuvos ir Estijos vėliavų komunistinės versijos, iškabintos Kennedy Meno Centre Washington, D. C., sukėlė protesto audrą trijų Baltijos tautų kilimo asmenų, gyvenančių įvairiuose šio krašto kampuose".

(nukelta į 4 psl.)

Visur randame gydytoją, kovojantį dėl Lietuvos laisvės

Šį savaitgalį New Yorke vyks ta lietuvių gydytojų suvažiavimas. Ta proga Darbininko redakcija kreipėsi į dabartinę centro valdybą su eile klausimų. Centro valdybą sudaro: pirmin. dr. V. Paprockas, sekretorius — išdininkas — dr. Br. Radzivas, vicepirmininkas — dr. V. Avizonis. Į klausimus atsakė dr. Br. Radzivas.

1. Kaip yra susiorganizavę lietuvių gydytojai Amerikoje, ir kitose pasaulio šalyse?

Lietuviai gydytojai Amerikoje didesnėse lietuvių kolonijose susiorganizavo į draugijas. Jos turi savo skyriaus valdybas, šaukia susirinkimus, kviečia pasikaitininkus, rengia iškylas. Tokios draugijos šiuo metu yra New Yorke, Californijoje, Michigane, Illinois, Ohio ir Naujojo Anglijoje (New England). Kitur užsienyje yra Anglijoje, Australijoje, Kanadoje ir Vokietijoje.

2. Ar sena yra Amerikos lietuvių Gydytojų Sąjunga?

Amerikos lietuvių Gydytojų Draugija buvo įsteigta 1913. Ilgainiui draugija ėmė mažėti. Tremitiniai gydytojai papildė draugijos narių skaičių. Metam bėgant, didesnėse lietuvių kolonijose liet. gydytojai suorganizavo atskirus gydytojų sky-

Pasikalbėjimas su Liet. Gydytojų sąjungos centro valdyba

rius ir jau 1957 m. gydytojai suvažiavę Chicagon nutarė apsiungti į Amerikos lietuvių Gydytojų Sąjungą.

3. Kada suorganizuota Pasaulio lietuvių Gydytojų Sąjunga?

Susiorganizavę gydytojai užsienyje ir draugijas, kilo sumanymas įsteigti vieną bendrą sąjungą. Ketvirtame liet. gydytojų suvažiavime 1963 Chicagoje įsteigta Pasaulio lietuvių Gydytojų Sąjunga ir Amerikos lietuvių Gydytojų Sąjunga. Pasaulio liet. Gydytojų Sąjunga apjungia viso laisvojo pasaulio lietuvių gydytojus, dantų gydytojus ir negydytojus specialis-tus, dirbančius medicinos srityje. Abi s-gos turi vieną bendrą centro valdybą, kurią šiuo metu sudaro dr. Vaclovas Paprockas — pirmininkas; dr. Bronius Radzivas — sekretorius ir išdininkas, dr. Vytautas Avizonis — vicepirmininkas.

4. Kaip dažnai rengiami gydytojų suvažiavimai?

Kas dveji metai, keičiant suvažiavimo vietas, pv. Chicago, Cleveland, New York, Toronto. Suvažiavimo metu renkama centro valdyba dviem metams. Suvažiavimą rengia tos pačios

viets, kur suvažiavimas vyksta, gydytojų draugija.

Siuo metu rengia New Yorko lietuvių Gydytojų Draugija, kurios pirmininku yra dr. Vytautas Avizonis. Yra išrinktas rengimo komitetas, kuriam vadovauja dr. Marija Zukauskienė, jai talkina narės: dr. Anasztazija Goeldnerienė, dr. Aldona Skripkutė, dantų gyd. Regina Saldaitienė.

5. Ko siekiama tokiais suvažiavimais: ar norima arčiau susipažinti, ar norima pasikeisti profesinėmis žiniomis ir pasitbulinti?

Svarbiausias tikslas pasikeisti profesinėmis žiniomis. Daugelis lietuvių gydytojų šalia pri-vačios praktikos dirba mokslo arba tyrimų institucijose. Tad pasidalinimas žiniomis su kolegomis yra labai svarbus mūsų gydytojų praktikoje. Be abejo, tokie suvažiavimai liet. gydytojų suartina ir bendrą lietuvišką šeimą, suburia kursų bei korporacijų draugus, kolegiskai sutinkami jauni, čia baigę medicinos mokslus gydytojai ir dantų gydytojai, kurie tikrai nuosirdžiai kviečiami ir mielai laukiami prisijungti prie lietuvių gydytojų draugijų.

6. Kiek tokiuose suvažiavimuose užkcentuojami bendrieji Lietuvos reikalai, lietuvių gydytojų pasireiškimas visuomenėje?

Visuose suvažiavimuose atidarant ir uždariant gydytojai raginami šalia savo profesijos darbo dalyvauti kovoje dėl Lietuvos laisvės, dirbti visuomeniniame bei kultūriniame darbe. Lietuvos istorijoj visur rasime lietuvių gydytojų kovojantį dėl Lietuvos laisvės. Mūsų gydytojai išeivijoje daug reiškiasi laisvinimo baruose, pv. dalyvauja Vlike, Altoje, LB ir kitose srityse. Šiame suvažiavime ypatingai bus paliesti Simo Kudirkos, Brazinskių ir Simokaičio reikalai. Dabartinė centro valdyba, vadovaujama energingo pirmininko dr. V. Paprocko, kaip pastebėjote iš spaudos, šių žmonių reikalams daug pasidar-bavo.

7. Kokie liet. gydytojų sąjungos sumanymai ir ateities uždaviniai? Kokios perorganizuoto biuletenio-žurnalo perspektyvos?

Nuolat tobulėti savo profesijoje, pačią sąjungą išlaikyti lietuvišką, nuolat sekti jaunus lietuvių medikus ir juos kviesti į gydytojų šeimą, ypač kad jiems

teks aptarnauti lietuvišką visuomenę, kuri turi daugiau pasitikėjimo lietuvių gydytoju nei kitataučiu. Kitas svarbus uždavinys yra sekti ir dalyvauti, kaip minėjau, kovoje dėl Lietuvos laisvės ir kitose srityse.

Buvęs lietuvių Gydytojų Biuletenis dabar pavadintas MEDICINA, nes norima tuo vardu priminti nepriklausomos Lietuvos garbingą mūsų leistą organą MEDICINĄ. Tai turi sujungti visus lietuvių gydytojus — vyresniusius ir jaunesniusius, gimusius už pavergtos Lietuvos ribų.

8. Kiek yra lietuvių gydytojų užsienyje, kur jie gyvena, kur jų daugiausia?

Sąjungai priklauso 600 gydytojų ir dantų gydytojų. Laisvajame pasaulyje priskaitoma 1000, gal kiek ir daugiau. Vien tik JAV-se būtų per 800. Po to eina Kanada — per 50, Australija — per 30, kitur po mažiau. JAV liet. gydytojai apsigyveno, kur jiems buvo geresnės isikurimo salygos, kur daugiau lietuvių, kur Lietuvos u-to diplomai buvo pripažinti. Daugiausiai susispietė Illinois valstijoje — per 200; vien tik Chicagoje yra 100, New Yorke, Ohio — per 60, Maryland — 22, Michigane — 21, kitur po mažiau.

(nukelta į 4 psl.)

Dr. J. Leimono fondo pirm. dr. P. Kaladė įteikė 2000 dol. Kultūros židinio statybai. Priima čekį pranciškonų provincijolas Tėv. J. Gailiusis. Iš k. E. Sužiedėlis, dr. P. Kaladė, P. Kaladienė, A. Sužiedėlienė, Tėv. J. Gailiusis, Tėv. K. Bučmys, R. Petronienė, A. Skudžinskas.

Kultūros židinyje viena salių bus pavadinta dr. J. Leimono vardu

Rugpiūčio 17 Kennebunkporte, Maine, vykstant ateitininkų sendraugijų stovyklai, dr. P. Kaladė, dr. Juozo Leimono fondo komiteto pirmininkas įteikė pranciškonų provincijolui Tėv. Jurgiui Gailiui 2000 dol. Jie skirt Kultūros židiniui, kad ten būtų viena salių pavadinta dr. Juozo Leimono vardu.

Bostone susidarė komitetas, kad įamžintų 1963 gegužės 4 staiga mirusį dr. J. Leimoną. Jis savo gyvenimą skyrė Lietuvos jaunimui, 12 metų buvo Pavarininkų sąjungos vadas. Atvykęs į Ameriką, išjungė į Lietuvos vyčius, 12 metų redagavo Vytį. Jis troško, kad lietuviškas jaunimas mylėtų savo tėvų kraštą — Lietuvą, kad savo gyvenimą grįstų krikščioniškais principais, kad išliktų susipratusiai lietuviams.

Fondo komitetą sudaro: dr. P. Kaladė — pirmininkas, C. Aleksonienė — sekretorė, V. Kulbokienė — kasininkė. Nariai: kan. M. Vaitkus, J. Kačinskas, M. Račkauskaitė, St. Subatienė, J. Vembrė.

Komitetas ir kreipiasi į visus lietuvius, kviesdamas įamžinti dr. Leimono vardą. Prisdėkime savo auką prie Leimono salės įrengimo. Aukas prašom siųsti šiuo adresu: V. Kulbokienė, 51 Thomas Park, So. Boston, Mass. 02127.

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISEJAU ŽALIA RŪTA...

Romanas

(10)

— Brolyti, mano platus pasaulis. Vietoje nesėdžiu. Žinai mane, pažįsti iš Kauno laikų? Gyvenu amerikiečių zonoje, studijuoju Tiubingeno universitete, kur viešpatauja pranciškai, o į šiaurę, kur skurdžiai britai, kartais vaizbūnu užklystu, — giriasi linksmas Genius.

Petro drabužiai nusitrynę, gauti iš IRO, iš visokių stilių sudėstyti, o Genius atrodė beveik elegantiškai: tamsiomis kelnėmis, šviesiu švarku, baltais marškiniais, margu amerikietišku kaklaraiščiu... Ir naujintelis odinis portfelis pasipūtęs po pažastimi...

— Suvenyrus turistams vežioji? — geros Genius nuotaikos pagautas prasijuokia ir Petras.

— Kas čia labai domėsis suvenyrais šiais skurdžiais laikais? Kasdieninio vartojimo prekės geriau. Reikia nujausti, ko trūksta, užuosti. Šiandien atkūriau su akmenėliais žiebtuvėliams. Šioje vietoje ta prekė eina.

— Bet ir tą prekę reikia iš kur nors gauti, paskui mokėti pasiūlyti...

— Uoslė, brolyti, truputis patyrimo, pažinčių, ir eina gerai. Atsitiktinai susipažinau su žmogumi, kurs iš fabriko nukniaukia. Man nerūpi, kaip jis gauna.

Svarbiausia — kaina prieinama. O pasiūlyti — geriausios vietos, kaip čia, kur padorūs žmonės lankosi, turistai, keliautojai... Patarnauju rūkantiems... Neįsibiebia žiebtuvėlis, gesta vėjyje degtukai... Prišoki ir pasiūliu patarnavimą: savo žiebtuvėlio ugnį... Paskui, suprantai, keli mandagumo žodžiai, pasiūlymas akmenėlių, žmogaus dėkingumas... Ir taip markės, kad ir nedidelės vertės, plaukia į kišenes. Užtenka kelionėms, pramogoms, pragyvenimui prisidurti...

— Betgi iš zonos į zoną važiuojamas suvaržytas. Reikia leidimų. Kai važiuoju pas dėdę, man britai leidimo nedavė, tai turėjau iš traukinio išlipti, per kaimą pėstute pereiti, kad išvengčiau dokumentų kontrolės.

— Brolyti, tik nereikia snasti ir laukti, kad pažymėjimus, leidimus kai ir namus atneštų. Apsisukti ir gauti. Draugai amerikiečiai padeda, kai jiems pranciškonų gėrimų atgabenai, pranciškai ne tik leidimus, bet ir gėrimus parūpiną, tik vežkis ir prekiuk! Ne už dyką, suprantai: ir jie gerai uždirba ant tų gėrimų — laisvų pinigų reikia turėti kišenei, kad vakarais linksmiau būtų... Taip ir sukasi ratas, ranka ranka plauja, kaip tam priežodyje. Ten eina stambios sumelės. Iš akmenėlių nepragyventum — smulki prekė.

— Matau, kad moki verstis, Geniau...

— O kada aš nemokėjau?

— Mokėjai... Kauno laikais visada turėjai pinigų. Bet ten turtinai tėvai tave lepino, vienturtį... O čia pats vienas išmokai verstis? O gal ir tėvai kartu su tavimi?

— Jie pasiliko Kaune. Nieko iki šiol apie juos nežinau... O tu ar taip pat vienas?

— Vienas.

— Beje, o kaip tau su pinigais?

— Gautas cigaretės parduodu. Nerūkau... IRO duoda pastogę kareivinėse, maitina, palaij drauži duoda, už mokslą užmoka... Argi daug reikia žmogui?

— Skursti, nemoki gyventi... Bet, žinai, užsirašysiu, kur gyvenai. Užsuksiu. Kai reikės, padėsiu, tik tark žodį... O dabar štai pirmam susitikimui...

— Pinigai... Visas pluoštas markių... Ne, Geniau! Negaliu... Susitikom, ir duodi lyg išmaldą elgetai...

— Ne išmaldą, Petrai! Juk tu žinai mane. Ką darau, tai darau greitai, kas tuo metu į galvą užsina. Darau iš širdies. Susitikom, ir širdyje šilta pasidarė. Jei nepriimtum, kuo tau galiu šiandien padėti, jaučiau, kad atstumi mano draugystę... Duodu, tai imk! Juk atsimeni "Aušros" gimnazijos laikus? Lyg brolis, seniai matytas...

Negalėtų Petras pasakyti, kad su Genium juodu būtų buvę išskirtiniai draugai. Tą atmintinę pavasari, kai Petrą pagriebė vokiečiai, Genius jau buvo aštuntojo klasėje. Ir jis buvo kine kartu su Petru, bet jo švarko kišenėje buvo pažymėjimas, kad dirba geležinkelio stotyje, karinių transportų skyriuje — vokiečiams svarbioje tarnyboje... O nė veltinio jis ten nedirbo! Mokėjo verstis Geniaus jau anais laikais... Mėgo jį draugai — o nemažai jų turėjo! — ne tik dėl atviros piniginės, bet ir dėl plačios širdies. Už pramo-gas kavinėse, teatruose, vakarėliuose, sporto stadione gana dažnai sąskaitas mokėdavo Genius... Keliais metais, suprantama, Genius buvo vyresnis už Petrą: tada jis jau buvo aštuntokas, o bene porą kartų buvo sėdėjęs toje pačioje klasėje po dvejus metus...

— Argi taip ir trypsiva čia gatvėje, Petrai? Už-eikim į restoraną, — timplėlėja už rankovės Genius, — žinau čia netoli nebloga...

Genius užsako pietus, o Petras turi pasakoti savo odiseją. Ir Genius yra turėjęs visokių nuotykių, buvęs pavojuose, bet iš karo srovės laimingai išplaukęs į krantą. Ir dabar, kai Petras sėdi vienoje vietoje, lyg prirakintas, ir vegetuoja, Genius plaukioja po plačius vandenis, laisvu ereliu skraido, džiaugiasi ir naudo-jasi gyvenimu...

Vokietijoje maistas dar tebenormuotas, valgyklos reikalauja kortelių, bet Genius reikšmingai mirktelė-ja gražulei padavėjai, ir pietūs, sotūs, kelių patiekalų, net su Reino vynu, atsiranda ant stalo be kortelių.

Lengvai atspėtum, kad Genius čia pietauja nebe pirmą kartą, kad pažįstamas, susidraugavęs su mergina... Petras taip nemoka... Jei ir labai norėtų, taip neišeitų... Moka Genius gyventi. Toks, matyt, jau gimęs...

— Tu, Petrai, jei nori, dar pasigrožėk gotikos bokštais, o aš baigsiu savo prekybą. Matai, portfelis dar pūso. Po dviejų valandų susitiksim vėl čia restorane. Gerai?..

Ir vėl abu draugai išeina į saulėtą erdvę, kur taip monumentaliai spindi vieniša katedra.

Pavakare Genius, po geros kavos restorane, sėda į tolimo susisiekimo traukinį, einantį į pietus, o Petras išeina pėsčias meksfaltuotu keliu per pareinio sodus ir vynuogynus. Gal kur vyšnių nusipirks, ankstyvųjų slyvų? Taip varva seilės vaisius pamačius. Neatmena, kada iki soties tų skanumynų būtų valgęs... Gal ten pas ūkininką prie Harzo kalnų karui pasibaigus... O dabar ir Petro kišenė netuščia... O tas Genius! Visada toks jis buvo...

Pats ėjimas Petrai malonus, raminantis, pilnas spalvų ir įvairumo. Neatsigavo dar vokiečiai pro pralaimėtą karo. Automobilis labai retas kelyje. O koki puikūs čia keliai! Eik kad ir pačiu viduriu, kur lygu ir švaru, lyg nušluota. Taip koja už kojos, pamažu, neilsdamas, kol po kokios valandos pasijusi pavargęs, pavakarės spalvų ir ramybės prisigėres. Tada sėsk į tramvajų. Kiekvienane kaimelyje rasi stoti. Netrukus būsi Bonnoje, tavo universiteto mieste. Ten vėl žingsniuosi ramiomis gatvėmis iki kelto per Reiną. Grožiesies saulėleidžiu vandens tekėjime, rytiniuose pakrančių kalnuose spindinčiais šviesos plotais, spalvingais, lyg iš pasakų nukeltais, vaizdais. Paskui dar kartą sėsi į tramvajų, pavažiوسي galutį ir atsidursi prie pat universitetinės stovyklos, įkurdintos buvusio-se kareivinėse, kur visa pilka ir kasdieniška.

Turtinga tavo pareinio diena bus praėjusi.

(Bus daugiau)

Vėlių istorija...

(atkelta iš 3 psl.)

"Atsižvelgiant į gausiai lietuvių gyvenamą Waterbury, pritariu, kad J.V. atstovas John S. Monagan, d. Conn., eitų reikalo gelbėti". Laikraštis toliau vertina: "Trys vėliavos su kūju ir pjautuvu buvo įžeidimas ne tik Amerikos lietuviams, latviams ir estams, bet ir kitiems amerikiečiams, kurie seniai protestuoja prieš slėpnesnių valstybių sovietinimą... Kas buvo suklaidinės dėl vėliavų, nesuminėta, bet protestuojantieji nelinkę užmiršti nei Centro klaidos nei kongresm. Monagano pagalbos jom (vėliavom) pašalinti".

Autentiški lietuviški šaltiniai papildomai patvirtino tokius faktus:

Kai spaudoje pasirodė žinia (rugsėjo 18), tai iš Kennedy Centro rugsėjo 26 skambino į Lietuvos atstovų ir prašė Lietuvos vėliavos fotografijos. Tą pat dieną buvo Centrai pasiję.

Kai Lietuvos atstovų rugsėjo 28 paskambino vienas amerikietis ir pranešė, jog Centre išskabintos sovietinės vėliavos, Lietuvos atstovas p. J. Kajeckas susisiekė tuojau su valstybės departamentu. Patyrė, jog departamentui reikalingas jau žinomas ir jog departamentas padaręs žygį, kad Centre nebūtų išskabintos sovietinių respublikų vartojamos vėliavos.

Centras atidaromas oficialiai rugsėjo 8.

Tokia ta vėliavų istorija, kurioje kongresmano Monagano iniciatyva, departamentu budrumas ir lietuvių reagavimas prisidėjo, kad Lietuvos nepriklausomybė būtų atstatyta aname Kennedy vardo Centre.

Gydytojų suvažiavimas...

(atkelta iš 3 psl.)

9. Koks lietuvių gydytojų prieauglis? Ar nėra per mažas? Jaunimas dabar mėgsta inžineriją studijuoti, ar negalima paskatinti, kad daugiau atsirastų medicinos studentų?

Ne per didelis. Vien tik lietuviams aptarnauti ateityje bus per mažas. Nors kasmet mediciną baigia apie 15 jaunų liet. gydytojų, bet to nepakanka. Asmeniškai norėčiau ir žadu kelti klausimą šiam suvažiavime, kad priimtų nutarimą — paskatinti kiekvieną liet. gydytojų draugiją skirti stipendiją lietuviui studentui, norinčiam ir neturinčiam galimybių studijuoti mediciną arba odontologiją.

Apie tai turėtų būti skelbiama spaudoje, per radiją ir asmeniškai kontaktų su baigiančiais abiturientais.

Nuosirdus ačiū Darbininko redakcijai už šį pasikalbėjimą. Tai buvo proga supažindinti plačiąją lietuvišką visuomenę su lietuvių gydytojų profesine, visuomenine ir politine veikla.

Visi lietuvių turi padėti šiam kilniam lietuviui. Visi turi atiduoti balsą už jo kandidatūrą!

Reikia padėti ir pinigine auka, kad visom komunikacijos priemonėm būtų pakviesti balsuoti ir amerikiečiai. Philadelphiaus lietuvių yra sudarę visą eilę komisijų jo kandidatūrai remti. Visos jos planuoja ir jam tiesia kelią į miesto tarybą.

Žmogus iš Scrantono

Jo tėvas, Antanas Novasitis, 1904 atvyko iš Lietuvos. Gyveno Scrantone. Čia jis vedė jau Plymouth, Pa., gimusią Baltrušaitę. Šeima buvo susipratusi ir lietuviška, laikėsi visų lietuviškų tradicijų, tik pavardę tarimo sumetimais pakeitė, vietoj Novasitis, pasivadino Novasitis. Tai buvo lengviau ištarti amerikiečiams. Tėvas gi turėjo aludę. Gi aludės šeimininko pavarde turėjo būti lengvai ištariama.

Antanas mokosi

Aukštesniąją mokyklą baigė Scrantone 1946, dvejus metus tarnavo kariuomenėje ir grįžęs pradėjo studijuoti. 1950 baigė Keystone Junior kolegiją. Persikėlė mokyti į Philadelphiaus. 1952 baigė Pennsylvanijos universitetą bakalauro laipsniu. 1955 Temple universitete gavo teisės daktaro laipsnį. Philadelphiaus vertėsi advokato praktika. 1959 sukūrė šeimą. Su žmona Rūta auginą 4 mažamečius vaikus.

Respublikonų partijoje

Ramiai ir lojaliai dirbo respublikonų partijoje. Pamažu pra-

dėjo kopti į vis atsakingesnes pareigas. 1956 dalyvavo Pennsylvanijos gubernatoriaus specialiai sudaryto komisijoje. Po kelerių metų jis buvo paskirtas Pa. valstybės prokuroro padėjėju. Tose pareigose jis išbuvo iki šių metų pradžios.

Prieš kelerius metus, padedant adv. Stasiui Mankui, jis suorganizavo Pennsylvanijos lietuvių respublikonų ir Lithuanian — American Republican Council of Pennsylvania. Ji išrinko pirmuoju tos organizacijos pirmininku.

Philadelphiaus šalia miest respublikonų komiteto jis apjungė tautines mažumas. Šiai organizacijai priklauso 19 tautybių, ir dr. A. Novasitis jai pirmininkauja. Šiais metais jis išrinktas į Philadelphiaus mies-

to respublikonų politinę tarybą.

Prezidentas Nixonas 1970 pradžioje jį paskyrė į National Center for Voluntary Action direktorių tarybą. Šioje organizacijoje yra 70 asmenų. Kartą metuose jį posėdžiauja Washingtono drauge su prezidentu ir žymiais Amerikos pramonininkais bei mokslininkais. Jų pareiga skatinti bei remti privačią iniciatyvą JAV gyvenimo tarpe.

Veikla lietuvių tarpe

Adv. Novasitis veikia Lietuvos vyčiuose, yra Sv. Kazimiero parapijos narys, priklauso katalikų veteranų postui. Priklauso ir Philadelphiaus lietuvių teisininkų draugijai. Per šią draugiją jis susijęs su jaunais lietuviško judėjimo orga-

IS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Lietuv. knygos amerikiečių gimnazijoj

Prieš keletą mėnesių mažą septynių asmenų grupelę, kuri priklauso Lietuvos Vyčių 3-jai kuopai Philadelphiaus, sukūrė naują būrelį. Šio būrelio tikslas yra garsinti Lietuvos vardą svetimųjų tarpe.

Pirmas užsimojimas buvo toks. Visų narių pritarimu buvo nuspręsta išduoti pinigais devytnios knygos, rašytos anglų kalba ir liečiančios Lietuvos istoriją, literatūrą bei kultūrą. Knygos padovanotos vienai amerikiečių gimnazijai.

Vadovaujant V. Balten ir padėjėjams J. Vanulaitis, J. Petkunai, Diane Drumstas, A.

Burch, Krivinskas ir Leonora Balten, tai buvo įvykdyta. Knygos, kurios buvo nupirktos iš Darbininko administracijos, buvo padovanotos Northeast Catholic High School gimnazijai, kurią lanko labai didelis skaičius mokinių. Knygyno vedėja Miss M. Rutecki labai maloniai mūsų dovaną priėmė ir labai susidomėjo garsia Lietuvos praeitimi. Minėtos knygos buvo išstatytos knygyno parodėlėje visą savaitę.

Nors mūsų būrelis mažas, bet ateitį turime ir daugiau užsimojimų, kuriais galėsime visokiais būdais priminti amerikiečiams mūsų pavergtos tėvynės kančias ir gilią troškimą vėl tapti laisva šalimi. Simas Kudirka atnaujino mums laisvės troškimą, ir mes stengsimės sekti jo garbės keliu.

Leonora Balten

Laiškas redakcijai

Apie kongresmaną

John S. Monagan

Gerbiamas Redaktorium, Su malonumu siunčiu žinutį apie mūsų įžymų waterburietį JAV kongresmaną John S. Monagan, 1966 m. apdovanotą L. Vyčių "Friend of Lithuania" medaliu; jis bet kokiai progai pasitaikius drašiai pasitarnauja Laisvos Lietuvos bylai. O ką ir bekalbėti apie jo praveistą H. Con. Resolution 416 ir kitus žygius? Waterburiečiai džiaugiamės ir didžiuliamės jo nuosirdžiais darbais lietuvių tautos labui.

Su tikriausia pagarba

Vyte Marcelė Andrikytė.

Red. Prie šio laiško pridėta "Waterbury American" rugsėjo 18 informacija ir rugsėjo 19 vedamasis "Red Flags will Go". Jį cituojame kitų vietų drauge su Maine laikraščio "Press Herald" informacija tuo pačiu vėliavų reikalu.

Jaunimo kongrese dalyvaus 250 atstovų
Parinktas kongresui šūkis: Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!

Rugsėjo 21 ir 22 Dainavoje prie Detroito posėdžiaavo jaunimo kongreso rengėjai. Posėdyje dalyvavo jaunimo kongresui rengti komitetas, PLB vėliavos atstovai: St. Barzdukas, M. Lenkauskienė, dr. V. Majauskas; JAV LB centro valdybos atstovai J. Gaila, Tarybos pirmin. V. Kamantas. Finansų komitetui atstovavo P. Zumbakis iš Chicago ir A. Sabalis iš N. Y.

Nustatytas atstovų skaičius

Jaunimo kongresą suvažiavo daug jaunimo iš viso pasaulio laisvųjų kraštų. Vieni jų bus tik svečiai, kiti — atstovai be balsavimo teisės. Su balsavimo teise kongrese bus tik 250 atstovų (nuo 18 iki 30 m.). Visi atstovai turi gerai vartoti lietuvių kalbą ir turi pasireikšti savo krašto Lietuvos Bendruomenės veikloje.

IS JAV dalyvaus 90 atstovų

Posėdyje nustatyta, kiek kuris kontinentas gali atsiųsti atstovų. Šiaurės Amerikai tenka 125 atstovai. Iš jų: 90 — JAV ir 35 — Kanada. Pietų Amerikai tenka 58 atstovai, Australijai — 27, Europai 38, Afrikai, Azijai — po vieną.

Posėdyje nustatyta, kiek kuris kontinentas gali atsiųsti atstovų. Šiaurės Amerikai tenka 125 atstovai. Iš jų: 90 — JAV ir 35 — Kanada. Pietų Amerikai tenka 58 atstovai, Australijai — 27, Europai 38, Afrikai, Azijai — po vieną.

Sudarius JAV LB centro valdybą Philadelphiaus, jis įėjo į tą valdybą ir yra tos valdybos vicepirmininkas. Jis rūpinasi Lietuvos Bendruomenės idėjų išplėsti ankstesnės emigracijos ir atžalyno tarpe. Taip pat talina centro valdybą įvairiose politiniuose reikaluose, nes turi daug pažinčių kongrese, nesate, visoje administracijoje. Amerikiečių tarpe jis visada pabrėžia savo lietuvišką kilmę.

A.G.

Kraštai, kurie negalės sudaryti savo atstovų skaičiaus, gali perleisti kitam kraštui, esančiam tame pačiame kontinente.

Europos atstovai

Štai Europos valstybėms nustatyta taip: Didžioji Britanija — 8 atstovai, Švedija, Danija, Belgija, Šveicarija, Austrija, Italija — po vieną atstovą, Prancūzija — 5, Vokietija — 19.

Atstovus į kongresą parenka vietos Lietuvos Bendruomenės nustatytu būdu.

Parinktas kongreso šūkis

Kongresui rengti komitetas buvo net konkursą paskelbęs, kad atrinktų gražų, prasmingą ir skambų kongreso šūkį. Į konkursą įsiųsę neperdaugiausia žmonių, ir atsiųsti daviniai nebuvo jau tokie žavūs. Vienas buvo per ilgas, kitas — per trumpas.

Šūkį prisiėjo nukalti vietoje. Čia pasireiškė visi posėdžiautojai. Posėdžio metu šūkis ir buvo sukurtas ir visų priimtas. Tas šūkis yra toks:

Jaunimo darbas ir širdis: lietuvių tautos ateitis!

Jau atidaroma kongreso būstinė

Kongresas prasidės kitą dieną birželio 24 parodų atidarymu ir baigsis liepos 16 stovyklos uždarymu Kanadoje. Viso bus net 23 dienos.

Nuo rugsėjo 1 Jaunimo centre Chicagoje veikia kongreso būstinė. Jos adresas: 2345 W. 56 St., Chicago, Ill. 60636.

— Dail. Vl. Vijeikis parengė leidinį Grand Junction, Michigan, miestelio 100 m. sukakčiai paminėti. Spausdina savo spaustuvėje. Šio miestelio apylinkėse buvo pradėtos auginti pirmos kultūvuotos mėlynės, ir dabar ši ūkio šaka ten tiek išplėsta, kad mėlynių krūmai pūrkiami net iš lėktuvų. Prie šio miestelio Vl. Vijeikis turi savo sodybą, kur namų langai išpuošti lietuviškų tulpių ornamentais, stogas — žirgelių siluetais. Naujai pastatytoji pastogė viršų turi lietuviško kryžiaus koplytelę.

J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SVIETIMO TARYBOJE
gaunamos
mokslo priemonės ir knygos jaunimui

A. MOKSLO PRIEMONĖS	
Priešmokykl.	
Ig. Malėnas, A—ZU (ABC spalvotomis iliustr.)	\$1.00
I skyriui	
E. Ruzgienė, GINTARĖLIAI, elementorius	4.50
E. Ruzgienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.75
P. Maldeikis ir V. Milavickienė, MOKYMAS SKAITYTI SEIMOJE (naudojantis E. R. "Gintarėliais")	0.50
Ig. Malėnas, ELEMENTORIUS E	2.50
A. Rinkūnas, KREGZDUTE, I dalis	3.00
II skyriui	
A. Rinkūnas, KREGZDUTE, I dalis	3.00
G. Cesienė, ROTELE	3.50
G. Cesienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
III skyriui	
J. Plačas, TEVIŠKES SODYBA	3.00
E. Narutienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
IV skyriui	
A. Rinkūnas, KREGZDUTE, II dalis	3.25
S. Jonynienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (nėkčiuoti)	2.00
S. Jonynienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
V skyriui	
S. Jonynienė, LIETUVOS LAUKAI	3.00
Z. Grybinas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.25
VI skyriui	
A. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA	3.50
J. Plačas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
VII skyriui	
S. Jonynienė, TEVŲ SALIS	3.50
J. Kreivėnas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
VIII skyriui	
J. Plačas, GINTARAS	4.00
S. Šližys, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
J. Plačas, LIETUVOS ISTORIJS, GEOGRAFIJOS IR LITERATūros PRATIMAI	2.00
IX skyriui arba V klasei (Aukšt. mokykl.)	
V. Liulevičius, LIETUVOS ISTORIJA (konspektas)	0.75
Aukštesniems skyriams ir tėvams	
J. Ambraška, J. Žlugžda, LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA	2.00
Dr. Z. Aškis, LIETUVOS GEOGRAFIJOS VADOVELIS	1.50
Visoms mokykloms	
MOKYKLŲ DIENYNAI	0.50
SĄSIUVINIAI (viena linija)	0.25
V. Frankienė, VAIDINIMAI	1.00
B. KNYGOS JAUNIMUI	
J. Minelga, LABAS RYTAS, VOVERE, Elėrašiai vaikams	2.50
G. Ivaškienė, BALTASIS STUMBRAS, Premiūta istorinė apysaka	3.60
D. Bindokienė, MIESTE NESAUJU, Premiūta apysaka	3.00
J. Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, Premiūtos apysakos	3.00
A. Norimas, BE NAMŲ, Premiūta apysaka	3.00
Užsakymus siųsti šiuo adresu:	
L. RASLAVICIUS — 7234 So. Sacramento, Chicago, Ill. 60629	

Knygos apie Lietuvą įteikia gimnazijos bibliotekai (iš k.): M. Krivinskas, L. Stupelytė, M. Rutecki — knygyno vedėja, J. Friel — gimnazijos vedėjas, V. Balten ir S. Gardulo — studentų pirmininkas.

SU ČIURLIONIEČIAIS P. AMERIKOJ

RASO A. SABALIS,
SPECIALUS DARBININKO
KORESPONDENTAS

(8) Caracas — Lietuvių namuose
Liepos 4, sekmadienį, apie 2 val. p. p., pasiekėme Venecuelos sostinę Caracas ir joje gyvenančių lietuvių namus. Čia jau mūsų laukė beveik pilna salė lietuvių ir valgių apraui stalai. Pasveikino mokytojas J. Kriščiūnas. Atėjo pasveikinti ir vietos venecueliečių vienas choras. Dainavo jau įėjimui pro duris. Dirigentė — indėnų kilmės muzikė Maria Luisa Stopello, švietimo ministerijos patarėja muzikos reikalams, gera draugė ir kaimynė veiklios lietuvaite Jūratės Rosales, kuri šį netikėtumą ir surengė.

Svečiai venecueliečiai labai noriai padainavo kelias populiarias Venecuelos liaudies ir savo kompozitorių dainas: Liūdnas valsas iš Andų kalnų. Kaip verkia žvaigždė. Einam pasivaikšioti. Daina apie barsuką, ir kt. Dainavo pritariant gitarom. Melodijos patrauklios ir gyvos. Patiko.

Lietuvių namų salės sienos papuoštos Lietuvos vaizdais. Kelios spintos pilnos lietuviškų knygų; jų tarpe ir Lietuvių Enciklopedijos rinkinys!

Koncertas Caracas parke

Neilgai čia teko svečiuotis. Reikėjo skubėti, nes 5:30 val. Čiurlionio ansamblio koncertas miesto parke.

Pravažiavome visą miestą, kol pasiekėme kitoje miesto pusėje esantį didžiulį parką ir šalia jo zoologijos sodą. Parke daug žmonių, atvykusių sekma-

nių praleisti gamtoje. Buvo maloni, saulėta pavakare.

Ir šiame, paskutiniame, P. Amerikos išvykos koncerte, Čiurlionio ansamblio choristų, jų solistų dainos skambėjo pakiliai, puikiai skriejo šokėjai, liaudies instrumentalistų ir kanklininkų muzikos garsus toli nešė plačiai parke išdėstyti kariuomenės garsiakalbiai.

Nors kas dieną Čiurlioniečiam teko važinėti iš vietos į vietą, iš koncerto į koncertą, bet jų puikus pasiaukojimas, jų susiklausymas, nugalejo visus kelyje pasitaikančius vargus. Vidurnaktį grįžtant į Maracay kareivines, tropikų greitkelyje pasigirdavo šiems kraštam dar, tur būt niekada negirdėtų dainų garsai.

Gerai laikėsi ir choro solistai: Irena Grigaliūnaitė, Algis Gilyis ir Vladas Plečkaitis. Maestro Alfonsas Mikulskis, niekada nepailstęs, savo senovishkoje, kažkurio šimtmečio bajoristikoje aprangoje atrodė puošniai ir patraukliai.

Amžino pavasario Caracas parke saulėlydžio spinduliai vis ilgojo ir ilgojo, kol 7 val. visai dingo iš akiračio.

Taip buvo baigtas paskutinis Čiurlioniečių koncertas. Atsisveikindami būriavosi vietos lietuviai; jie nenoriai skirstėsi. Atvyko latvų, ukrainiečių, lenkų, ir kitų tautybių žmonės; dėkojo už koncertą, taip mieliai jiems priminusi tolimąjį Europos kraštą. Jie vertino lietuvių mokytoją susiorganizuoti ir kaip vienas sakė, konkrečiai ką nors padaryti.

Tūkstančiai žmonių, atvykusių į šį parką sekmadienio popietį, gal pirmą kartą savo gyvenime išgirdo nuo tolimų Baltijos krantų ataidinčią laisvės ilgesio dainą. Radjo pranešėjas pareiškė, kad tai pirmą kartą Caracas buvo sujungtas su tolimąja Europa.

Venecuelos nepriklausomybės šventė

Liepos 5 — Venecuelos nepriklausomybės paskelbimo 150 metų šventė.

9 val. ryto Maracay katedroje vietos vyskupas aukėjo iškilmingas mišias. Mišių metu lietuviškas giesmes, kanklininkam pritariant, giedojo Čiurlionio ansamblio mišrus choras, diriguojant A. Mikulskiui. Patalose dalyvavo divizijos vadas brig. gen. Camilo Vethencourt, gubernatorius ir daug karininkų.

Tuoju po pamaldų Simono Bolivarų paradi aikštėje įvyko kariuomenės paradas. Čia kai kurie karininkai buvo apdovanojami, kai kurie pakelti į aukštesnį laipsnį. Daugelis vainikų buvo padėta prie Bolivarų paminklo. Labai gražų vainiką padėjo ir Čiurlionio ansamblis. Prieš padėdamas, sugiedojo Lietuvos himną.

Čiurlionio ansamblis buvo pagerbtas išskirtinai. Jam buvo skirta vieta ant atskiros paauskstinimo. Venecuelos krašto apsaugos ministerija jį apdovanojo puikia plakete už Venecuelos nepriklausomybės 150 metų proga visuomenei surengtus koncertus.

Atsisveikinimo vaišės

1 val. p. p. Maracay karininkų ramovės erdyse vaišių salėse vietos lietuviai surengė atsisveikinimo pietus. Juose dalyvavo divizijos vadas brig. gen. C. Vethencourt, jo pavaduotojas, srities gubernatorius, visi su žmonomis, ir šiaip aukštųjų karininkų; dalyvavo ir daug vietos ir apylinkių lietuvių.

Divizijos vadas, atsisveikindamas su Čiurlioniečiais, jautriai dėkojo už surengtus jų visuomenei koncertus. Čiurlioniečiai, jį ir kelis jo karininkus apdovanojo lietuviškais meno dirbiniais, o mieliai ryšinininkai leitenantį Balį Petrusėvičių — aukštinį žiebtuvėlių. Vietos lietuviai Čiurlioniečius apdovanojo auksinėmis sagėmis.

Pobūviui vadovavo puiki vietos lietuvių visuomenininkė Jūratė Rosales.

8 val. vak. buvome pakviesti į ten pat vykusias pagerbtus paauskstintiem karininkams. Vaišės ir šokiai, griežiant dviem orkestrams, truko iki 4 val. ryto. O po to, 5 val., dviem auksinėmis pasileidome į Caracas, kad susėstume į lėktuvą, 10 v. skrendantį į Miami, Florida.

(Pabaiga)

SUTIKIMAS FLORIDOJ

Grįždamas iš Pietų Amerikos, Čiurlionio ansamblis turėjo Miami aerodrome persėsti į kitą lėktuvą ir tada testuoti kelionę į Clevelandą. Lėktuvo pakaitos prisėjo laukti net pen-

Čiurlioniečiai iškrenda iš Venecuelos

Nuotr. Jono Garlos

kias valandas. Pasinaudojant ta proga, Miami Lietuvių Klubas suruošė Čiurlionio ansambliui sutikimo ir pagerbimo pobūvį.

Miami ir Lake Worth Lietuvių Klubų atstovai pasitiko su gėlimis Čiurlionio ansambliu aerodrome ir visus Čiurlioniečius nusivežė į klubo svetainę, kur jų laukė skaniai pagaminti pietūs ir alutis.

Tuo viskas dar nesibaigė. Čiurlioniečiai išsiriškiavo scenoje ir sudainavo net šešias dai-

nas. Tai floridiečiams buvo didelė ir puiki staigmena. Po dainų A. Mikulskis pasakė išpūdingą kalbą ir nuosirdžiai padėkojo Miami ir Lake Worth klubams už pasitikimą ir vaišes. Pabaigoj Lake Worth Lietuvių Klubo pirmininkas A. M. Augūnas pasakė irgi labai jautrią kalbą, nuosirdžiai dėkodamas Čiurlioniečiams už suteiktą Floridos lietuviams visai netikėtai tokio koncerto, kurio jie niekada nepamirš.

A. M. Augūnas

Dvidešimt kongresmanų įsijungė į Lietuvos bylos iškėlimo žygį

Rezoliucijom Remti Komite-

to narių gretos padidėjo. "Niekio nelaukdami turime perkelti Baltijos kraštų bylą į Jungtines Tautas ir ją ten tinkamai apginti, įsakydami Sovietų Sąjungai pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. To siekia H. Con. Res. 416 rezoliucija, ir ją reikia įgyvendinti. Tame darbe aš pilnai talkinsiu", — taip rašė kongresmanas Richard G. Shoup (R. — Montana), įsijungdamas šiomis dienomis į Rezoliucijom Remti Komitetą. Be to, į šį vietą įsijungė dar devyniolika kongresmanų: Wm. S. Broomfield (R.-Mich.), P. M. Crane (R.-Ill.), J. J. Delaney (D.-N.Y.), J. Eilberg (D.-Pa.), E. B. Forsythe (R. — N. J.), E. T. Grasso (D.-Conn.), L. D. Hicks (D.-Mass.), L. J. Hogan (R.-Md.), J. E. Hunt (R.-N. J.), N. F. Lent (R.-N.Y.), J. Y. McCollister (R.-Nebr.), R. J. Madden (D.-Ind.), F. B. Morse (R.-Mass.), J. M. Murphy (D.-N.Y.), W. E. Powell (R.-Ohio), J. G. Schmitz (R.-Calif.), F. Spence (R.-S.C.), R. H. Steele (R.-Conn.) ir S. Steiger (R.-Ariz.).

Visa eilė kongresmanų įsijungė į šį komitetą jau prieš kelerius metus.

Tik JAV-bės gali tai padaryti

"Tik JAV-bių vyriausybė yra pajėgi tinkamai iškelti Baltijos kraštų klausimą Jungtinėse Tautose ir tą klausimą tinkamai apginti", — taip neseniai kalbėjo Rezoliucijom Remti Komiteto vadovybės nariui kongresmanas John G. Schmitz (R.-Calif.).

H. Con. Res. 416 rezoliucijos realizavimo reikalas juda, tik gal ne tokia sparta, kurios mes laukume. Dideli dalykai neįgyvendinami dienų, savaitių, mėnesių ar net metų bėgyje. Rezoliucijos pravedimas JAV Kongrese užtruko apie šešerius metus. Tuo metu masės vykdė spaudimą į krašto legislatorių. Spaudimą į administraci-

ją rezoliucijos įgyvendinimo reikalui vykdė šiuo metu patys įtakingiausi JAV-bių politinio gyvenimo vairuotojai. Rezoliucijom Remti Komitetas turi jų kiekvienoje krašto vietovėje. Krašto administracija tam mūsų reikalui pritaria, bet laukia spaudimo, kartu ir pritarimų, nuo kurių didele dalimi priklauso JAV-bių užsienio politika. Visas tas spaudimo dar-

KULTŪROS ŽIDINY — aukos statybai Kultūros židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukoj:

IRVINGTON, N. J.

M. Chevins 5.
O. Giraitis 20.
J. C. Kevett 20, pažad. 100.
L. Morkūnas 20, pažad. 100, anks. 20.
E. Masiulienė 5.
J. Pendel 15.
S. Vanagas 100.
E. Zeliauskas 15.
Ann Zwingil 5.

JERSEY CITY, N.J.

E. Gurskis 60, pažad. 200.
E. Gutmanas 100, pažad. 200.
M. Radvilienė 200.
A. Skrudys 10.
A. Stonis 5.
A. Stonienė pažad. 100.
G. Tanajauskas 50, pažad. 100.
A. Teleisa 3.
B. Vyzas 10.
M. York 100.

NEWARK, N. J.

M. A. Ambrozaitis 50, pažad. 100.
J. Kralikauskas 5.
P. Kučinskas 2.
BELLEVILLE, N.J.
J. Thomas 100.
R. Similienė 300 (rašo save ir sūnų K. Koster).

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

T. Daley 5, pažad. 50.

NORTH ARLINGTON, N.J.

M. Fumonti 2.
G. Gedmintas 10, pažad. 100.
V. Jasevičienė 10, pažad. 100.
V. Korchester 5.
Fl. Kubesky 5.
M. McNie 5.
G. Laukaitis 10.
A. Zidovecki 20, pažad. 50.

HARRISON, N.J.

S. Kamenecki 20.
T. Maliszewski 2.
Mr. Mrs. Ožolas 5.
J. Videyko 2.
Joe Videyko 2.

BLOOMFIELD, N. J.

V. Augulis 25.
W. Dulcis 5.
Ann Gražulis 10.
S. Gudalio 20.
S. Kveska 5.
M. A. Karpowicz 30.
A. Kraft pažad. 100.
H. Lashefka 5.
J. Ponelis 5.
A. Sawicki 2.
J. Stachus 5.
V. Satkus 5.

bas yra komplikotas, tylus ir kartu intensyvus. Tai pareikalauja daug pastangų ir pinigų. Lietuviai turėtų būti pasiryžę to žygio vykdytojam nuosirdžiai ir pilnai padėti.

IT.

Laima Raštikytė

bas yra komplikotas, tylus ir kartu intensyvus. Tai pareikalauja daug pastangų ir pinigų. Lietuviai turėtų būti pasiryžę to žygio vykdytojam nuosirdžiai ir pilnai padėti.

IŠ VISUR

— Algimantas Dragūnėvičius iš Hartford, Conn., buvo išrinktas naujuoju JAV LB Connecticuto (Hartfordo) apygardos pirmininku vietoj buvusio pirm. V. Braženo. Naujasis pirmininkas Alg. Dragūnėvičius dabar įeina taip pat ir į J.A. Valstybių LB tarybą kaip naujas jos narys, atstovaujantis LB Connecticuto apygardai.

— Kun. Vaclovo Šarkos 25 metų kunigystės jubiliejus Hamburge iškilmingai atšvėstas rugpjūčio 22. Mišias su jubiliatu koncelebravo vysk. A. Deksnys ir 7 kunigai.

— Vytautas Kamantas, JAV LB tarybos pirmininkas, gyvenęs prie Chicago, lankėsi Clevelande, kur su PLB valdybos pirmininku Stasiu Barzduku ir vicepirmininke Milda Lenkauskiene kalbėjosi II-jo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso klausimais.

— Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas šaukiamas rugsėjo 4-5 Dainavos stovyklavietėje, korporacijos stovyklos metu. Bus aptarti ateities veikimo planai.

— Kanados lietuvių jaunimo II kongreso stovykla ir studijų dienos bus Romovus stovyklavietėje prie Huntsville, Ontario, rugsėjo 4-6. Programon įtrauktos diskusijos, sportas ir stovykliniai laužai.

— Vysk. A. Deksnys, tėv. dr. Klemensas Žalasis, OFM, ir kun. V. Mažrimas (iš Chicago) atstovavo lietuviams Marijologijos kongrese Zagrebe.

— Dainavoje rugpjūčio 21-22 buvo mokytojų studijų savaitės užbaigimas, PLB Jaunimo sekcijos ir II-jo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komiteto posėdis. Dalyvių ir svečių tarpe matėsi daugelis JAV LB tarybos narių. Tai Juozas Gaila, Jonas Jasaitis, Jūratė Jasaitytė, Vytautas Kamantas, Jonas Kavaliūnas, dr. Antanas Klimas, Bronius Nainys, Vitalija Ruibytė, Romas Sakadolskis, Povilas Zumbakis.

— Laima Raštikytė, Dayton, Ohio, šį rudenį pradės studijuoti žurnalistiką Daytono universitete.

— Lietuvoje š. m. liepos 23 mirė gen. Stasys Zaskevičius, sulaukęs 79 metų amžiaus. Buvo gimęs Rudaminos vl., Seimų ap. Rusų kariuomenėje buvo štabo kapitonas, organizavo 38 korpuso lietuvių karių, buvo Petrapilio seimo atstovas, 1919 m. Sleževičiaus vyriausybės apsaugos viceministeris, 1939-40 karo attache Maskvoje, okupacijos metu veikė pogrindyje. Po karo išstremtas į Sibirą 8 metus. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo daug rašęs karinės spaudos ir skaitęs karinės istorijos paskaitų.

— JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkės ruošiasi rugsėjo mėnesiui, kuris yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Jo metu norima ypatingą dėmesį atkreipti į liuanistinį švietimą, didesnę visų lietuvių įtraukimą į lietuvišką veiklą, LB solidarumo įnašų rinkimą ir kitus vietovės atliekamus darbus.

— Jonas Matonis, Worcester, Mass., parašė ilgą ir išsamų laišką vietos dienraščiui The Evening Gazette redakcijai apie Lietuvos pavergimą, jos gyventojų išvežimą, 1941 birželio sukilimą prieš sovietus, partizanų kovas ir Sovietų Sąjungos ten vykdomą genocidą. Laiškas buvo išspausdintas to dienraščio liepos 19 numeryje.

— Sime Kudirkos bylos aprašymą, Anatole Shub parengtą, paskelbė ir Rochesterio dienraštis "Democrat and Chronicle" rugpjūčio 8 (gautas VI. Keibos dėka). Santrauką paskelbė "Catholic Standard" rugpjūčio 19 (gautas S. B. dėka).

Batuno festivalyje lietuvių grupė apžiūri latvių kioską. Iš k. D. Bulgaraite, J. Černiauskas, L. Staniulytė, N. Umbrazaitė.

Nuotr. V. Maželis

HAPPY LABOR DAY!

THE THIRD RAIL UNI-SEX CLOTHING AND JEWELRY 98 Franklin Street Belleville, New Jersey	BRENNAN & SMULDERS REALTY 445 Palisade Avenue JERSEY CITY, New Jersey	PAUL SCOTT SECURITY SYSTEMS for home - business and commercial places 533 N.Y. Avenue Lyndhurst, New Jersey Call 201-939-7761	GABLES MOTEL 65 Units Route 130 Cinnaminson, New Jersey Call 609-829-5440 Mario Fumo — James Salvatore	DOM'S ARCO SERVICE STATION Open Every Day 8 AM - 9 PM General Auto Repairs 6th Avenue & State Highway 35 Neptune, New Jersey	STEKET CO. 263 Walker Street Fairview, New Jersey	JOE SACCO'S ESSO SERVICE STATION General Auto Repairs Road and Towing Service Tires, batteries, accessories 488 St. George Avenue Rahway, N.J.
TROPICAL SANDWICH SHOP Open 7 Days a Week Featuring Chinese-Cuban and Spanish Food 162 East Jersey Street Elizabeth, New Jersey	STAR AUTO BODY SHOP Collision Experts We take pride in our work 452 Schuyler Avenue Kearney, New Jersey Call 201-998-1074	SIESTA MOTEL Overlooking the Beach Morning Glory Road at Ocean Avenue Wildwood Crest, N.J. Pool - Television John and Pearl Batts 609-522-2527	SWISS CHALET COIFFURE COLORIST <i>Specializing in Hair Cutting</i> Late Night Friday 451 Highway 35 A & P Chapel Hill Shopping Center Middletown, N.J.	KEN MATHER'S PLACE 781 Fischer Blvd. Toms River Known for Fine Food All Kinds of Sea Food Platters Sub Sandwiches Take Out Service A Family Place	GALL AND GALL REALTORS 516 Amboy Avenue Woodbridge, New Jersey	Stoney Brook RECREATION AND GOLF CENTER Stoney Brook Road Hopewell, New Jersey Dial 609-466-2220 GEORGE P. DRAKE Vice-Pres. Mgr.
DI VENTURA'S LUNCHEONETTE AND RESTAURANT Open 7 Days a Week Ramblewood Shopping Center Mount Laurel, N.J.	GEORGE'S ARCO SERVICE STATION Open 7 days a week. General auto repairs, road service and towing, tires, batteries and accessories. 145 Broadway Hillside, N.J. Call 201-666-9839	REALTY MANAGEMENT CO. Professional Management Multiple Dwellings Complete Service 75-79 Church St. Lodi, N.J. Call 201-773-8351	ANDY'S CHEVRON 7 days a week, 6 AM to 10 PM Complete auto repairs Road and Towing Service tires, batteries, accessories Route 9W Farms Road Towell Township Freehold, NJ Call 201-431-9860	P & J PIZZA Steaks — Hoagies Pizzas — Meat Balls Open 6 Days a Week Closed Wednesdays 104 South Main Street Cape May Court House New Jersey	P G A DENTAL STUDIOS INC. AT 274 State Street Hackensack, New Jersey 07601 Phone: (201) 487-0212-3 "A New Concept in Dentistry" Specializing in Periodontal Restorations Gold and Porcelain Irving Bienstock Christopher Nuzzolo Lewis L. De Lucia	Riddle and Martins Sub Shop Open 6 Days a Week Closed Mondays 270 Old Bridge Turnpike South River, New Jersey A Family Place
JOE SUNOCO Service Center Open daily 7 AM - 11 PM. General auto repairs Road service Tires, batteries and accessories Highway No. 31 Flemington, N.J. Call 201-782-1525	KRISCOE'S COUNTRY KITCHEN Open 7 days a week All Year Round 199 Route 37 Toms River, New Jersey	JUNE C. HENION Realtor 131 N. Front Street Kingston, N.Y. Lots - Farms - Acreage and beautiful Homes Call 914-331-3390	TOWN TEXACO SERVICE STATION Open 7 days a week. General auto repairs, tires, batteries & accessories — U.S. Highway No. 46 and East Avenue, Hackensack, New Jersey. Call 201-852-9867	OCEAN CITY SUNOCO SERVICE STATION Open 7 Days a Week General Auto Repairs Road and Towing Service Tires, Batteries and Accessories 201 East 9th Street Ocean City, New Jersey	R. R. GUINTA ASSOCIATES 1377 Palisade Avenue Teaneck, New Jersey	
MIKE'S AUTO BODY REPAIR and PAINTING 862 East 26th Street Paterson, New Jersey We take pride in our work.	THE GREEN THUMB NURSERY LANDSCAPING Lacey Road and Denton Avenue Forked River, N.J. Call: 609-693-6331	ZARRILLO BROTHERS BAKERY 21 Anderson Street Raritan, New Jersey <i>Finest of Bakery Products</i>	PREAKNESS LUNCHEONETTE Open 7 days. Good Food A Family Place Hamburg Turnpike Wayne, New Jersey Preakness Shopping Center	MILE X 800 Clifton Avenue Clifton, New Jersey Guaranteed Electronic Auto Tune-up 6000 miles or 120 Days We Don't Work on your car until you know the exact cost. Call or Drive in Today. 10% off with this Ad. Call 201 777-2000	JIMMIE'S Ro Boat Rentals 8th and Bayview Avenue Barnegat Light, New Jersey Dial 609-494-2985	LENOX CHALET <i>For The Finest of Catering</i> 254 EAST SECOND STREET NEW YORK, New York Call OR 3-1890
FRAGOSO & SONS TEXACO SERVICE STATION Open 7 Days a Week General auto repairs Road and Towing Service Tires and Batteries 110 Park Ave. Paterson, N.J.	ADAMS RIB RESTAURANT Finest of Cuisine 23 E. 74th Street New York City Call: 535-2112	ANTONIO'S Italian Specialty Shop Homemade Ravioli, Manicotti Veal cutlets sausage meat and cheese 3316 Sunset Ave. Wanamassa, N.J. — Call 201-775-8664	VALLEY CITGO SERVICE STATION Open 7 Days a Week General Auto Repairs Road and Towing Service tires, batteries, accessories 418 Belmont Ave. Haledon, NJ	NEW ENGLAND LOBSTER HOUSE for summer season. Ocean Dr., Strathmere, N.J. Dial 609-263-3817 all year round pleasure — King Christian Hotel Christiansted, St. Croix U.S. Virgin Island	LARRY FENZA REALTY Realtor and Insurer 8200 New Jersey Avenue Wildwood Crest, New Jersey Call 609-522-6919	THE VENUS SALON Specializing in High Fashion Styling Open Late Thursday Evenings Free Parking 14 Route #46 near Traffic circle Lodi, New Jersey Call 201 — 478-0200 Douglas Zangrilli Owner
GARDEN STATE MORTGAGE COMPANY 500 Bloomfield Avenue Montclair, New Jersey Call 201-746-2600	BUBBLE BRUSH CAR WASH Open 7 Days a Week 1345 State Highway No. 35 Middletown, New Jersey Call 201-671-9811	G. K. PACKING CORP. <i>Bantam Brand Meats</i> 89 River Street Paterson, N.J. Call: 201-279-6352	FRANK H. TAYLOR & SON INC. <i>Realtors - Insurers</i> Mortgage - Bankers 23 South Harrison Street East Orange, New Jersey Call 201-673-8100	CHARTER OAKS GOLF AND COUNTRY CLUB Muttontown, Long Island New York Call 516 922-6600	FRANKLIN SOMERSET INSURANCE AGENCY Accounting — Insurance Real Estate — Travel 602 Hamilton Street Somerset, New Jersey Call 201 249-2212	Happy and Joyous LABOR DAY <i>to all our friends and depositors</i>
SEASIDE INN 406 Boulevard Seaside Heights "A FAMILY PLACE"	PHIL'S AUTO BODY COLLISION EXPERTS 24 Hour Towing 311 Herbertsville Road Bricktown, New Jersey Call: 201-892-1745	MADISON PAINT COMPANY INC. Open 6 days a week 425 Tenth Avenue Paterson, New Jersey Call 201-742-6958	VOLPIN'S LIQUORS <i>Finest of wines and liquors</i> We deliver Cor. Atlantic and New Hampshire Ave. Atlantic City, New Jersey Call 609-344-5010	THREE SONS SERVICE CENTER Open 7 Days a Week We do General Auto Repairs Road Service and Towing Tires, Batteries and Accessories 5025 Bay Parkway, Brooklyn Call 377-9060	Riverside Atlantic Service Station Open 7 days a week General Auto Repairs Road Service and Towing Tires, batteries, accessories 824 Riverside Ave. Lyndhurst, N.J. Call 201-939-9577	FIRST NATIONAL BANK OF HOPE HOPE, New Jersey Call (201) 459-4121 Member of F.D.I.C.
KINGS COURT RESTAURANT <i>A Family Place</i> Good food and excellent service Route 22 Springfield, N.J. Call 201-379-5382	3-D MAGNETIC SIGNS <i>The Signs of the Future</i> Removable E-Z on E-Z off 205 Clifton Avenue Lakewood, New Jersey Call 201-363-5566	HARBORSIDE TERMINAL COMPANY Harborside Terminal Jersey City, New Jersey	ACCURATE OVERHEAD DOOR SERVICE COMPANY Complete Sales Service and Installation of All Automatic Door Operators and Radio Controls "We service what others sell" 297-9433 Wayne and Shaun Proprietors 374 Gerry Road No. Brunswick Warehouse — 1133 Somerset Street — Somerset	FERNANDEZ, JORLETT, KIEF AND TRACEY Professional Engineers, and Land Surveyors 16th Street and Boulevard Shipbottom, New Jersey Dial 609 494-7401	JOHN BARBA AND SONS INC CONTRACTORS 650 Palisade Avenue Englewood Cliffs, New Jersey Call 201 — 567-0776	
DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. — 01 JAMAICA AVE. (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130	KEANE'S TRUCKS AND EQUIPMENT CENTER Inc. Charles Drive and State Highway No. 37 Toms River, New Jersey Call 201-244-3311	JOSEPH RICCIARDI PAINT STORE 89 Washington Avenue Nutley, New Jersey Paint and Paint Supplies Call 201-243-6167	BAYSIDE MARINA For Rent — Rowboats — Skiffs Ski Boats — Dockage Bait and Tackle Free Parking Route 35 State Highway 35 and Bay Blvd. Seaside Hgts. Call 201 793-8535	CHARLIE'S T. V. AND RADIO SERVICE 2918 State Highway #37 Toms River, New Jersey Call 201 — 341-4361	Judo Kai Corporation Judo and Jiu Ji Tsu Systematic Instruction Phone 201 LO 8-7707 8 West Street Englewood, New Jersey Phone 201-891-0903 315 Franklin Avenue Wyckoff, New Jersey Visitors always welcome	
Parengimai New Yorke Rugsejo 4-5, Darbo dienos savaitgalį — Pasaulio Lietuvių Gydytojų sąjunga ir Amerikos Liet. Gydytojų sąjosa atstovai suvažiavimas Hotel Pierre, New Yorke. Rugsejo 25-26, šeštadienį - sekmdienį — Dailininko Česlovo Janušo kūrinijų paroda Kultūros Židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija. Spalio 9-10, šeštadienį - sekmdienį — LB Amerikoje 20 metų įsikūrimo sukaktis. Rengia LB New Yorko apygarda. Spalio 17, sekmdienį — Jurgio Ambrozijaus Pabrėžos 200 m. gimimo sukakties minėjimas. Rengia Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židiny. Spalio 24, sekmdienį — Rytinio pakraščio mažoji dainų šventė įvyks 4 val. popiet Lietuvos Laisvės salėje. Elizabeth, N.J. Šventę dalyvauja Connecticut, New Jersey, New Yorko ir Philadelphia chorai. Spalio 30-31, šeštadienį - sekmdienį — Dail. Onos Paskėvičienės kūrinijų paroda Kultūros Židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų klubų federacija. Lapkričio 6, šeštadienį — New Yorko Liet. Vyrų Choro koncertas - balius Sv. Alovzo parapijos salėje. Great Neck, N.Y. Lapkričio 13, šeštadienį — Liet. Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas. Al. Barono knygos "Vėjas lekia lyguma" pristatymas ir pasilinksminimas. Lapkričio 14, sekmdienį — Lietuvių Katalikų Moterų Pas. Sąjungos Tarybos suvažiavimas Kultūros Židinio patalpose 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Lapkričio 20, šeštadienį — Lietuvos kariuomenės šventė. Lapkričio 20, šeštadienį — Darbininko metinis koncertas. Dainuos solistė Gina Capkauskienė ir Mont-realis vyrų oktetas. Gruodžio 5, sekmdienį — Koncertas Tyliajai Bažnyčiai Lietuvoje paminėti. Rengia Liet. Katalikų Religinė sąjunga ir Liet. Katalikų Kultūros Draugija. Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonas: 441-9720.	JERSEY AUTO BODY WORKS INC. <i>Collision Experts</i> State Highway No. 17 and Franklin Avenue Hasbrouck Heights, N.J.	TONY PIZZA PIT and GRANT SUBMARINE 784 Main Street Poughkeepsie, New York Open 7 days a week We Deliver Call 914-471-4110	UBER TRUCKING COMPANY <i>Trucking is our business</i> Woodbridge Avenue Edison, New Jersey	BERNIE'S LUNCHEONETTE Open 7 days a week Good food at reasonable prices We serve the best cup of coffee in town. 991 Main Street Paterson, New Jersey	HI FASHION LADIES APPAREL Open 6 days a week Latest in styles for young ladies 3901 Bergenline Avenue Union City, N.J. Call: 201-864-6202	

SPORTAS

CHICAGOS LITUANICA
NEW YORKE

Šį sekmadienį futbolo mėgėjai newyorkiečiai turės progos pamatyti atsigriebimo rungtynes tarp bene vienintelių lietuviškų futbolo komandų už Lietuvos ribų. Chicago LFK Lituanica ir N. Y. Lietuvių Atletų Klubas, kiek žinote, tiepos mėnesį Chicagoje baigė rungtynes pasekme 3:3. Šį kartą rungtynės New Yorke, lietuvių gyvenamoje apylinkėje Woodhavene, taip, kad vietos komanda žaidžia savoje apylinkėje. Didelis patyrimas bei sumanumas betgi Lituanica pusėje, Ypač Lituanica pranašėnė žaidimu viduryje aikštės. Atletai betgi šį sezoną yra parodę, kad reikalui esant gali visai neblogai sužaisti. Taigi vėl reikia laukti geros kovos, kur pratęsimas, atrodo, jau nebus. Chicago vyrai, kiek teko patirti, atvyksta pilnos sudėties bei gerai pasiruošę — pas juos pats sezono vidurys. Newyorkiečiai pasigėdijusio gynyko Česnausko ir sužeisto vartininko Bagdžiūno II.

Rungtynėms gauta Franklin K. Lane mokyklos aikštė, kuri yra Jamaica Ave ir Elderts 2-3 ne, Woodhavene. Pradžią L-30 val. **Atletas**

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

SUGRĮŽTANT PRIE LIETUVIŠKOS MOKYKLOS VARGŲ

Sprendžiant visuotinai įvairias lietuviškos išlaikymo problemas, labai svarbu, pradedant naujuosius mokslo metus, pasvarstyti lietuviškosios mokyklos ir, apskritai, jaunimo liuanistinio lavinimo ateitį sveturi. Ir kodėl kartais vis prasikišam apie tai, kad liuanistinis lavinimas turėtų visiem rūpėti labiausiai.

Visi mes trokštame Lietuvai laisvesnio, geresnio ir laimingesnio gyvenimo, tik dažnai nepamirštame jos tęstinumą ir amžiną gyvastingumą, kuris turi išsikeroti ir bujoti jaunime, ateinančiose kartose. Kokia būsima karta, tokia bus ir mūsų laukiama laisva Lietuva. Mūsų pastangos ir darbas neturi nukrypt vien tik muziejinei Lietuvai, kuri pasauliui būtų žinoma tik knygoje ir paminkluose, lyg sfinksų piramidžių afrikinė dykuma. Mes norime matyti po audrų iš griuusių besikeliančią gyvą, kuriančią, iš vergijos išsilaisvinusią, su šviesa ateitimi tautą. O ta graži ir šviesi mūsų tautos ateitis — mūsų jaunime ir ateinančioje kartoje.

Užtat ir toks svarus dabarties klausimas — mūsų jaunimas ir lietuviškoji mokykla. Siandieninė mūsų mokykla, liuanistinė, populiari raštuose, kalbose ir giesmėse, bet tik reta viešnia bendruomeniniame nuosirdžiam nusiėikime tiesiant pagalbos ranką jos sunkiam darbe. Liuanistinių mokyklų išsilaikymas ne vien tik

mokytojų ir tėvų rūpestis, bet turi būti mūsų visų, kaip vienas pagrindinių mūsų bendruomeninės veiklos uždavinys.

Be ilgų užuobėgų šia proga stabtelkime prie mūsų artimiausios švietimo institucijos — liuanistinės Maironio Mokyklos dabarties ir ateities. Ši lietuviška mokykla didžiajame New Yorke yra vienintelė mūsų visų duktė, kuri yra mūsų, ir mes visi už jos ateitį esam atsakingi.

Per 20 m. gal mažiau viešumoje yra minimas jos vardas, negu dažnai linksniuojama vietovė. Vienoje mokyklinėje apylinkėje net taip pasakyt: Liuanistinė Maironio Mokykla New Yorke yra stipriausia lietuviško švietimo tvirtovė visame Rytų Atlanto pakraštyje. Negyvenančiam New Yorke toks aptarimas per saldu, bet saviškiams pasididžiutina.

Iš tikrųjų, Maironio mokykla per savo metų eilę atliko puikų tautinio auklėjimo darbą. Per tuos visus darbo metus tie geri rezultatai pasiekti sąmoningų lietuvių bei ištikimų tėvų pastangomis ir pasiaukojimu. 19 metų Maironio mokykla buvo prisiglaudusi Apreiškimo p-jos mokyklos patalpose. Paskutiniaisiais metais dėl techniškių kliūčių paparinės mokyklos administracija, kurią už viešpatavo svetimas elementas,

nebuvo patenkinta lietuviškos mokyklos būvimu. Tėvai ir mokytojai surado jaukų prieglobstį amerikietiškoje Holy Child Jesus parapijoje, Richmond Hill. Žingsnis buvo baimingas. Bet po metų darbo visi patenkinti naujomis erdvėmis patalpomis ir parapijos administracijos svetingumu. Mokinių skaičius padidėjo, nes dabar mokykla yra labiau lietuvių apgyventoje apylinkėje. Išlaidos padidėjo, bet mokyklinė aplinka daug šviesesnė ir patogesnė.

Iš užuobėgos kyla konkretūs klausimai, kaip mes New Yorke gyvenantieji lietuvių galėtume labiau prisidėti prie kitių tėvų pastangų ir labiau stiprinti šį švietimo tvirtovę.

1. Reikėtų visuotinos organizuotos akcijos mokyklą remti.
2. Įtikinti šeimas leisti vaikus į lietuvišką mokyklą.
3. Bendruomeninė visų vienkartinė maža finansinė parama.

Mokykla ne vien tėvų ir mokytojų interesas, bet mūsų visų lietuvių. Jei būtų suorganizuota bendruomeninė parama ir iš visų lietuvių plauktų moralinė ir materialinė pagalba, kiltų didesnė nuotaika tėvams, mokytojams ir mokiniams aukotis dėl bendro reikalo.

Be pati didžiausia reikmė, kad šeimos, atkirusios nuo mokyklos, pagaliau vieną kartą ir visam laikui suprastų, kad dėl

smulkių priežasčių vaiko išbraukimas iš liuanistinio viešojo lavinimo yra nuodėmingas nusprendis prieš mūsų bendruomenės tautinę veiklą ir tautos gyvastingumą išlaikymą.

Tai yra priešiškas aktas visokioms lietuviškai veiklai ir visiem mūsų pažadam ir principam, pasitraukimas iš kovos lauko ir pasidavimas tautiniam vėžiui, lyg pasisakymas: darau, kaip išmanau, ir savc vaikam to pačio linkiu.

Jeigu New Yorke skaičiuojam lietuvių dešimtimis tūkstančių, o liuanistinėje mokykloje mokinių skaičius per metus

(nukelta į 8 psl.)

SERVICE

Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609-465-5607

CROSS KEYS ESSO Service Station open 7 days a week electronic tire balancing and tune ups, tires, gas, oil, brake specialist, Road service and towing Black Horse Pike & Cross Keys Rd Cross Keys, N.J. Call 609-629-8938

Buy wholesale and save up to 100%. Join the wholesale consumer club A growing club of consumers who buy wholesale by using techniques known to few. With \$5 per year you receive a catalogue with confidential wholesale prices guaranteed to save up to 100%. 212-292-6016/679-9114

APEX BODY SHOP Collision Experts All work guaranteed 379 Broadway Long Branch, N.J. Call 201-229-5354 Mr. Henry Speaks

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY
COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors Jalousie Windows Aluminum Awnings 600 RIDGEWOOD AVE. Brooklyn, N. Y. 11208 Allen R. Shipley

MALE FEMALE

PART TIME DAY and EVES

No Experience Necessary

Food Service Helpers start 4 a.m.

Mobile Snack Bar Drivers

Sales Clerks - Stock Clerks - Gas Station Attendants

Apply 8:30 a.m. - 4:30 p.m. Mon. - Fri.

ARMY & AIR FORCE EXCHANGE

Building 5342 Fort Dix, N.J.

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVES 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

SPECIALŲS

siuntiniai į Lietuvą

Pilnai čia užmokama —
Gavėjas nieko nemoka.
Greitas pristatymas.
Populiarius siuntiniai

VERTINGIAUSIA DOVANA
JOSŲ GIMINĖM

KAILINIŲ IMITACIJA

Didelė vertė — \$149.00
platus pasirinkimas:
ūdra (lygi ar dryžuota),
persiškias avinėlis ar avinas —
pilna kaina tik \$99.00

10 SKARELIŲ — \$49.50

5 vilnonės skarelės su dideliu
ar mažu geležiu ar turkiskais
piešiniais ir 5 šilkines
skarelės, visų spalvų.
Oro paštu — \$58.00

SPECIALI KOMBINACIJA

Didelė vertė — \$149.00

3 jarda vyriškam žiemtiniam
paltui medžiagos, 100% vilna,
3 jarda moteriškam žiemtiniam
paltui medžiagos, 100% vilna,
3 1/2 jarda vyriškam kostiumui
medžiagos, 100% vilna,
3 jarda moteriškam žiemtiniam
drabužiui medžiagos, 100% vilna,
2 paklodės (dvigubo dydžio),
2 pagalvių įvalkai, 6 turkiskai
rankšluosčiai

SPECIALUS I — \$56.00

10 sv. kiaulės taukų,
10 sv. miltų,
10 sv. ryžių,
10 sv. cukraus.

Dar ir daugiau specialių
siuntinių.

REIKALAUKITE MŪSŲ

NAUJO KATALOGO

Užsisakykite dabar — tik per

INTERTRADE EXPRESS

CORP.

125 East 23rd Street
(Penktas aukštas)
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

Reikalaukite naujų katalogų
su paveikslais.

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

RESTAURANT

SOPHIES RESTAURANT
Open 5 Days a week for Breakfast
& Lunch Good food at reasonable
prices

343 St. Nicholas Ave.
Ridgewood, Queens
Call EV 2-9638

TONY D' CENECA

TAVERN & RESTAURANT

Open 7 days a week Good food & excellent service. For Weddings, Parties, Communion & Confirmations
72 Elm Road, Newark, N. J.
201 - 589-0376

H. W. FEMALE

EXP WAITRESS Nites must be able to work Holidays & Weekends Steady, nice working conditions
INTERNATIONAL HOUSE
of PANCAKES
232nd St., Bronx, N. Y.
Ask for Mr. Jones

H. W. MALE

CUSTODIAN
BENNETT COLLEGE
3 - 11 Shift. Exp. preferred
Call for interview & appointment
914 - 677-3441

PIZZA

RIVER'S EDGE PIZZERIA
Open 6 days a week We deliver from
5 P.M. to 11 P.M.
19 State Highway 5
Edgewater, N. J.
Call 201 - 941-0442 Ask for Pat

A + A.

ANTANINAI OŠLAPIENEI

mirus,

vyriui A. Ošlapui,
sūnams su šeimomis ir kitiems giminėms
nuosirdžiai užuojautą reiškia

L. M. KLUBŲ FEDERACIJA
ir NEW YORKE KLUBAS

A + A

Antaninai Ošlapienei

mirus, skausmo prisilėgtam vyriui A. Ošlapui, sūnams su šeimomis ir kitiems giminėms reiškia gilią užuojautą.

A. Bortkevičienė
J. Bortkevičius

A + A

Antaninai Ošlapienei

mirus, jos vyriui Albertui ir sūnams su šeimomis nuosirdžiai užuojautą reiškia

Liucija ir Gediminas Alinskai
Renata ir Tadas Alinskai

A + A

Onai Kaunienėi

mirus, jos seseriai Emilijai Vaišnoraitei, vyriui Antanui Kaunui ir dukters šeimai nuosirdžiai užuojautą reiškia

A. BORTKEVICIENE

JUOZUI SLIVINSKUI ir jo šeimai,

jo tėveliui Lietuvoje mirus,
nuosirdžiai užuojautą reiškia

Vanda ir Stasys KARMAZINAI

PREL. J. KONČIAUS IŠLEISTUVĖS

Prel. dr. J. Končius, ilgametis Balso pirmininkas, dabar garbės pirmininkas, rugsėjo 5 (ne 2 kaip buvo anksčiau skelbta), išvyksta gyventi į Romą. Ten jį traukia Vatikano archyvai, tylus, ramus mokslininko darbas.

New Yorke Balso šimtas skyrius, pagerbdamas ilgametį pirmininką, rugpjūčio 28, šeštadienį, 7 v. Kultūros židinyje surengė išleistuves. Gaila, kad žmonių atsilankė mažokai, vos per 30.

PADĖKA

Ankstų liepos 31 rytą užmigo Viešpatyje mūsų brangi žmona, motina ir sesuo
A. a. Ona Kaunienė-Vaišnoraite

Reiškiamė nuosirdžią padėką gerb.: kun. V. Pikturnai, kun. kleb. A. Petrauskui, kun. kleb. V. Dabušiui, kun. J. Pakalniškiui ir Tėv. V. Balčiūnui už koncelebruotą šv. mišias rugpjūčio 3 už a.a. Onos vėlę.

Nuosirdi mūsų padėka kun. V. Pikturnai, Tėv. L. Andriekui, Tėv. B. Ramanauskui ir Kat. Moterų S-gos, Kat. Moterų Kultūros d-jos, Maldos Apaštalavimo d-jos nariams bei visiem mūsų prieteliams, sukalbėjusiems rožinį laidojimo koplyčioje. Širdingiausia padėka visiem, užprašiusiems mišias už velionės vėlę, už atsiųstas gėles, kurios puošė karstą, mūsų liudesyje pareiškė užuojautas asmeniškai, laiškais, spaudoje ir vietoj gėlių aukojusiems Kultūros židinio statybos fondui bei Balfui. Visiem nuosirdus aciu velionę lankiusiem ligoninėje: kun. V. Dabušiui, kun. V. Pikturnai, kun. A. Račkauskui, kunigui J. Pakalniškiui ir poniom: F. Ignaitienei, E. Vilutienai, M. Šaulienei, R. Kondrotienei, E. Ramončionienei, V. Avižienei, Č. Sodaitienei, Alksninių šeimai ir J. Zarauskiui.

Maloni padėka L. Virbickui už atsisveikinimo žodį koplyčioje. Radijo direktoriams: dr. J. Stukui ir R. Keziui. Muzikui M. Liuberskiui, giedojusiam solo V. Alksniniui, laidotuvių direktoriui M. Salinskienei, V. Avižai už pagalbą ruošiant gedulo pietus ir šeiminkėm.

Vyras Antanas, duktė Danutė su šeima, sesuo E. Vaišnoraite

CITVARAI KELIAUJA
PLANINGAI

Birželio gale dviračiais išvažiuojo Citvarai toliau keliauja gana sėkmingai. Iš pakeitė vienas kitam parašė laiškus, atviruką. Ilgesnį laišką gavo muzikas Vytautas Strolia. Laiške aprašo savo kelionės išpučius. Didelio vargo sudarė Pensylvanijos kalnai. Tiesa, jie nedideli, bet jie dar buvo nepratę kalnus nugulti; be to, ir dienos buvo karštos. Pasiekę Pittsburghą pro Ohio valstybę keliavo iki Kentucky. Ten žmonės labai rezervuoti, šalti. Visai kitokie žmonės Tennessee valstybėje.

Teko svečiuotis pas vieną milijonierių. Net tris dienas juos važinėjo automobiliu po apylinkes. Teko ir giedoti vienoje bažnyčioje. Laikraščiai aprašo juos keliaujančius, parodė ir televizijoje. Dabar keliauja į Texas. Pirma sustos Houston, pasakui San Antonio, Lazedo. Dviračiais jie nori nukeliauti iki Rio de Janeiro, Brazilijoje.

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJENOS

Vienuošlynas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-4916
Kultūros židiny 827-9865

Lituanistinėje Maironio Mokykloje naujieji mokslo metai pradėti rugsėjo 11, šeštadienį, 9 val. Holy Child Jesus parapijos mokykloje, 111th St. — 86th Avenue, Richmond Hill. Tą pačią dieną ir ten pat naujų mokinių registracija į vaikų darželį ir į kitas klases. Bus pagelbinė klasė ir nemokantiems lietuviškai. Taip pat šiais metais pramatomos atidaryti klasė aukštesniajam lituanistikos kursui. Baigusieji lituanistinę mokyklą ir norį šį kursą klausyti kviečiami informuotis ir registruotis pas m-las vedėją pamokų metu ar telefonu pas pavaduojantį mokytoją 849-2039.

Į vyčių seimą, kuris šiais metais buvo praėjusį savaitgalį pranciškonų vienuolyno sodyboje Kennebunkporte, iš New Yorko buvo išvykę daug vyčių. New Yorko vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama Birutės Radzivanienės, seime atliko šokių programą.

Jadvygos Averkienės mirimo metinių proga bus aukojamos mišios rugsėjo 11 d. 9 val. Tėvų pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Tą pačią dieną bus pašventintas paminklas Cypress Hills kapinėse. Velionės vyras kviečia draugus bei pažįstamus dalyvauti pamaldose bei prisiminti Jadvygos vėlę maldose.

Kat. Moteryų Sąjungos 29 kp. rengia savo metinį parengimą spalio 3 Apreišimo parapijos salėje Brooklyne.

Antaninai Ošlapienai mirus vietoj gėlių prie jos karsto, L. M. Klubų Federacija ir New Yorko Klubas 25 dol. paaukoko Kultūros židinio statybos Fondui. Pranciškonai dėkoja.

Liet. Gydytojų suvažiavimas vyksta šį savaitgalį Pierre viešbutyje, 5 Ave. ir 61 St. Šeštadienį, rugsėjo 4, bus viešas posėdis, į kurį kviečiama visuomenė. Pirmoji paskaita bus dr. B. Matulionio — Lietuvos gydytojų vaidmuo tautos kovoje už savąją kultūrą ir laisvę. Jaunas istorikas mokslininkas, Rainūnas Kondrotas, kalbės apie Vilniaus medicinos draugijos vystymąsi 19 amžiuje. Šio posėdžio pradžia 12 val.

Pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė, dr. St. Petrausko žmona, maloniai sutiko išpildyti dalį programos Amerikos Lietuvių Gydytojų S-gos suvažiavimo proga ruošiamam bankete rugsėjo 4 Pierre viešbutyje, N.Y. Pianistė yra žinoma ne tik lietuvių tarpe, bet ir amerikiečiai yra turėję progos pasigėrėti jos talentu. Muzikos kritikai yra gražiai įvertinę jos koncertus.

Dr. V. Paprocko kabinetas nuo rugsėjo 2 iki rugsėjo 7 (Liet. Gydytojų Sąjungos suvažiavimo metu) bus uždarytas.

Vytautas Česna rugpiūčio 25 grįžo iš Pietų Amerikos. Aplanė West Indies salas, Kolumbiją, Venecuėlą, Meksiką. Kelionėje išbuvo 4 savaites.

Antano Seniko mirties metinių paminėjimui už jo vėlę bus aukojamos gedulingos mišios Apreišimo parapijos bažnyčioje, 239 N. 5 St., Brooklyne, rugsėjo 11 dieną, 10 val. ryto. Po mišių bus šventinamas paminklas Holly Rood kapinėse, Westbury, L. I. Mišias aukos ir paminklą šventins Balfo reikalų vedėjas kun. P. Geiščiūnas. Draugai ir pažįstami maloniai kviečiami pamaldose dalyvauti.

ANTROJI POPIETĖ KULTŪROS ŽIDINIO STATYBAI

Kaip žinia, Kultūros židinio pagelbinio statybos komiteto suorganizuotos penktadienio popietės — bingo žaidimai — statybos fondui jau sukėlė 65,000 dol.

Lietuvių Atletų Klubas, norėdamas pagreitinti židinio statybą, organizuoja bingo žaidimą. Leidimas iš Albany gautas. Dabar verbuojami talkininkai.

Kadangi vakarais neįmanoma gauti tinkamos salės, bingo žaidimai numatomi rengti šeštadienį nuo 11:30 v. r. iki 2:30 v. popiet. Žaidimams numatomos dvi salės: viena Crescent ir Atlantic Ave., Brooklyne; kita Rego Park — Woodhaven ir St. Johns Cemetery kampas.

Kas gali kiekvieną šeštadienį arba kas antrą šeštadienį ateiti ir padėti pravesti žaidimus (užims apie 3 val.), prašom pranešti Liet. Atletų Klubui pirminkui Jonui Raubai, tel. 849-9019; arba: Vaclovui Steponiui telefon. 441-7078, Sauliui Remėzai tel. 827-8194, Antanui Reventui tel. 441-9725, tev. Pauliui tel. 235-5962.

Viską suorganizuavus, šios popietės bus pradėtos rugsėjo mėnesio pabaigoje.

Psimenamė, kad popietės — bingo žaidimai vyksta kiekvieną penktadienį, 117 Hillside, Myrtle Ave., prie Jamaica Av., Richmond Hill. Žaidimai bus ir Darbo dieną, rugsėjo 6, nuo 12:30 v. iki 3:30 v. popiet.

Kultūros židinyje praėjusią savaitę buvo atlikti dideli darbai. Vidų pakeista šildymo sistema, iš aliejaus šildymo pereinama į dujinį šildymą. Pravestos naujos vandens linijos, prisitaikant naujiems poreikiams. Rūsyje, kur dabar yra nemaža salė ir kur paprastai vyksta choro repetitijos, bus įrengta kita pamalšaus didumo salė. Šis darbas bus vykdomas talkos būdu.

Viliamas ir Liudvika Koppai rugsėjo 3 švenčia 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Darbininko administracija, redakcija ir spaustuvė sveikina sukahtuvininkus.

Darbininko spaudos kioskas su naujomis knygomis bei lietuviškomis plokštelėmis dalyvaus Lietuvos Atsiminimų Radijo piknike, kuris įvyksta rugsėjo 12 Sv. Mykolo parapijos sode Bayonne, N.J. Tą pačią dieną Darbininko skaitytojai prašomi apsimokėti prenumeratas arba naujai užsisakyti. Pirmiem metams metinė prenumerata tik 5 dol.

Taisom radijo ir televizijos aparatus spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Ave., Glendale, N. Y. 11227. (2 bloki nuo Woodhaven Blvd.)

Prel. J. Končiaus išleistuvės Balfo darbuotojai. Iš k. I-je eilėje Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, I. Trečiokienė, prel. J. Končius, J. Gerdvilienė, dr. D. Jasaitis, A. Trečiokas; II-je eilėje — dail. J. Bagdonas, P. Minckūnas, J. Jankus, J. Butyrius ir kun. P. Geiščiūnas, Balfo reikalų vedėjas. Nuotr. L. Tamošaičio

PREL. J. KONČIAUS ISLEISTUVES

(atkelta iš 7 psl.)

ilgamečių direktorių, prisiminė anas organizacines dienas ir puikų pirmininko darbą. Dabartinės centro valdybos vardu kalbėjo dail. J. Bagdonas. Dr. D. Jasaitis prisiminė, kaip Vokietijoje buvo suorganizuotas Lietuvos Raudonasis Kryžius ir kaip jį rėmė Balfas. Pirmininko drąsa ir mostas buvo tokie reikalingi anuo metu Vokietijoje. Tasyk Balfas rėmė 1870 studentų, kurie vėliau baigė aukštąjį mokslo.

Dr. D. Jasaitis įteikė ir dovaną — dail. P. Augiaus monografiją su visais dalyvių parašais. Dar kalbėjo dr. Br. Radzvanas, ir Tėv. dr. V. Gidžiūnas, O.F.M., kuris pažymėjo daugiausia istorinę prel. J. Končiaus veiklą.

Sugiedota Ilgiausių metų. Pabaigoje žodį tarė ir prel. J. Končius, peržvelgdamas savo nueitą gyvenimo kelią, kaip jis

nuo šiaulių pradėjo organizuoti labdaros darbus. Pasiaiskino, kodėl jis vyksta į Romą. Viešai paskelbė, kad jis savo automobilį, kuriame vežiojosi aitorėli, padovanoja pranciškonam. Gal jie kur panaudos, betarnau-

dami jaunimui. Padėkojo jis už visus linkėjimus ir gražius žodžius.

Tada šeimininkė J. Gerdvilienė pakvietė vaišių. Ji su savo padėjėjom buvo surengusi puikias vaišes. Visi turėjo progos ir pasivaikinti ir pasišnekučiuoti. (p.j.)

Prie lietuviškos mokyklos rūpesčių

(atkelta iš 7 psl.)

eilę svyruoja apie 150, tik 1 proc. gyvenančių lietuvių skaičius, tai jau kažkas liguistumui kvepia. Tiesa, mes patys gyvename neįprastose sąlygose ir visokiuose rūpesčiuose. 100 procentų nieks nesitiki, bet skaičius mokinių šiais metais visų pastangomis, gera valia, tautiniu nusiteikimu ir bendruomenine vienybe turėtų padidėti bent pusimčiu. Tokiu atveju labai palengvėtų visiem moralinė ir finansinė našta, kuri daugiausia dabar guli ant mokyklą išlaikančių tėvų pečių.

Prašytusi konkreti išvada: mielas, lietuvi, neatsisakyk mažos paslaugos, pagalvok rimtai prieš mokslo metų pradžią pats ir paskatink, paragink pagalvoti savo pažįstamus leisti vaikus į lietuviškąją mokyklą. Tegul būna mūsų visų bendras troškimas, kad lietuviybė amžiam gyvuotų.

Tegu nelieka New Yorko apylinkėje nė vienos šeimos, kuri neatvestų mokslo metų pradžioje savo vaikų lietuviškai pabendrauti su maironiškiais. A.S.

Romas Kezys įsigijo kelionių agentūrą

New Yorke Romą Kezį visi pažįsta kaip veiklų visuomenininką, visokių žygių organizatorių. Jis prisidėjo prie lapkričio 13 žygio organizavimo, buvo vienas iš demonstracijų organizatorių, Simą Kudirką išdavęs. Yra Vliko narys, vadovauja Laisvės žiburio radijo valandėlei, kurią girdime kiekvieną sekmadienį.

Šių metų pradžioje jis buvo pradėjęs tarnauti Lito Travel Service, bet ten išsilaikyti negalėjo. Rengiant keliones į Lietuvą, toks žmogus sovietams buvo nepageidautinas. Litas apsisprendė jį atleisti.

Dabar jis pats įsigijo kelionių agentūrą. Jis perėmė agentūrą, kuri Sheephead Bay apy-

linkėje, Brooklyne, seniai veikė ir turi susidariusi savo klientūrą. Agentūros vardas — The Traveler's Village. Adresas: 2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229. Telefonas 769-3300.

Romas Kezys, tai pranešdamas, kviečia pasinaudoti jo patarnavimais, užsisakyti kelionių bilietus asmeniškai ar profesiniais reikalais. Patarnavimas nė cento daugiau nekainuos, nes uždarbis eina ne iš klientų, bet iš lėktuvų, laivų, viešbučių bendrovių.

Kam nepatogu, gali kreiptis ir pas R. Kezį į namus: 62-15 69 Place, Middle Village, N. Y. 11379. Tel. 894-1288.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Lietuvių radijo programos piknikas buvo rugpiūčio 8 ir sutraukė nemažą publikos. Lietuviškus tautinius šokius atliko Onos Ivaškiens vadovaujama grupė. Taip pat šoko ir arių tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Rita O'Shea. Metų iškiliąja lietuvaite išrinkta Christina Tautkus iš Brocktono. Automobilį laimėjo William Bell iš So. Bostono. Dar buvo ir kitų laimėjimų. Viso buvo net septynios dovanos, paleistis loterijos būdu. Buvo ir šokių varžybos. Pensininkų polką laimėjo Ona Siugšda ir Juozas Velička, "mamės ir papės" polką — Stasė Vaičienė ir Jonas Uselis, jaunimo — Chester ir Maria Čiokas, valsa — Andrius ir Martha Simokaiciai, tango — Birutė Šakenienė ir Povilas Yancauskas, tviską — Joyce Zalatoris ir Sam Norton. Iškiliosios lietuvaits ir šokėjų atrinkime dalyvavo: Aleksandras Čaplikas, Ona Ivaškiens, Juozas W. Kasperas, Laima Kontautienė ir Juozas C. Liubinas. Vyriausia šeimininkė buvo Monika Plevokienė ir vyriausias šeimininkas Mykolas Bichnevičius. Radijo valandėlės vedėjai Steponas ir Monika Minkai nuosirdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie jų pikniko pasisėkimo.

Dailininkų Jurgio ir Ivonos Laurinaičių paveikslų paroda iškabinta Harvardo universiteto Faculty klube. Paveikslų išstatyta per dešimtį. Klubo administracija prašo paveikslus palikti ilgesnį laiką.

Ernesto Smito mirties metinėse našlė Stasė ir sūnus bei dukters užprašė mišias Sv. Petro parapijos bažnyčioje liepos 18.

CENTERVILLE, CAPE COD

Juozo ir Elenos Kuncaičių svetingoje viloje, Centerville, Cape Cod, buvo surengtas atsišveikinimas su vasara. Aktorius Henrikas Kačinskis padeklamavo įvairios poezijos, išraiškos šokius atliko dailininkė Aleksandra Vitkauskaitė-Merker. Programai vadovavo architektas Jurgis Okunius.

East New Yorko apylinkėje parduodamas mūrinis 6 šeimų namas. Dėl senatvės parduodamas už labai prieinamą kainą. Teirautis: Mr. P. Tumėnas, 262 Cleveland St., Brooklyn, N. Y. 11208.

Arti jūros išnuomojami butai arba paskiri kambariai laikinai arba pastoviai, nes čia žiemos nešaltos, o maudytis galima iki spalio mėn. pabaigos. Suinteresuoti ramiai gyventi rašykite: A. Raktis, 18 No. Montpelier Ave., Atlantic City, N.J., 08401, Tel. (609) 345-6009.

Didžiulis, tradicinis...

"Lietuvos Atsiminimų" RADIJO ir "RŪTOS" PIKNIKAS

rengiamas New Jersey lietuviams, įvyks

sekmadienį rugsėjo (Sept.) 12

Šv. Mykolo parapijos parke
15 East 23 Street, Bayonne, N. J.

• Pikniko pradžia 1 val. p.p. • Programa 3 val. p.p. • Šokiai nuo 4 val. p.p. • Įėjimo auka \$2.00 • Šokimo varžybos, išlaimėjimai, liet. valgių bufetas. Visus kviečiame!

— Veiks Darbininko spaudos kioskas —

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT!

Kviečiame visus į futbolo rungtynes

Tradicinės futbolo rungtynės —

Chicagos Lituanica

prieš

New Yorko Lietuvių Atletų Klubą

Kovoja dėl Š. Amerikos lietuvių futbolo meistrerio vardo.

Laikas: rugsėjo 5, sekmadienį 2:30 val. popiet

Vieta: Franklin K. Lane mokyklos aikštė
Jamaica Avenue ir Dexter Court

Nepraleiskite šios progos pamatyti tikrai įdomią kovą sporto aikštėje tarp vienintelio lietuvių futbolo vieneto Amerikoje.

Dalyvauti kviečiami visi!

New Yorko
Lietuvių Atletų
Klubas

Chicagos Lituanicos ir New Yorko LAK komandos žais futbolo rungtynes šį sekmadienį 2:30 v. popiet Franklin K. Lane mokyklos aikštėje. Nuotr. Z. Degučio